

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра податкового менеджменту та фінансового моніторингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Галузь знань:

Спеціальність:

«Облік і аудит»

07 Управління та адміністрування

071 Облік і оподаткування

Форма навчання: денна

**КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
на тему
«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В БЕЗПЕЦІ
БІЗНЕСУ»**

здобувача Радчені Оксани Миколаївни

**Науковий керівник:
д.е.н., професор Ловінська Л.Г.**

**Робота допущена до захисту перед
екзаменаційною комісією
з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

**Завідувач кафедри:
д.е.н., професор Ловінська Л. Г.**

Київ – 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА
ГЕТЬМАНА»**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра податкового менеджменту та фінансового моніторингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "Облік і аудит"

Галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

Спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис) (ініціали, прізвище)

2023 р.

(підпис) (ініціали, прізвище)

2023 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

**здобувачу вищої освіти
Радчені Оксані Миколаївні
денної форми навчання**

на підготовку кваліфікаційної магістерської роботи

**на тему «ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В БЕЗПЕЦІ
БІЗНЕСУ»**

Тему затверджено наказом ректора Університету від "8" вересня 2023 р. № 1485-ст
Кваліфікаційна магістерська робота виконується на матеріалах бухгалтерського обліку та
звітності ТОВ «Професійні облікові системи» за 2020-2022 роки, законів, кодексів та нормативно-
правових актів, наукових публікацій та даних періодичних видань вітчизняних та зарубіжних
авторів

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В БЕЗПЕЦІ БІЗНЕСУ

Розділ 2. СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА

Розділ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Об'єкт дослідження:	система обліку і оподаткування виплат працівникам
Предмет дослідження:	сукупність теоретичних і практичних аспектів обліку та оподаткування в управлінні розрахунками з виплат працівникам
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	дослідження облікової системи і оподаткування виплат працівникам та визначення напрямків удосконалення обліку і оподаткування виплат працівникам суб'єктами господарювання на підприємстві <u>ТОВ «Професійні облікові системи»</u>

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1 розкрити економічну сутність оплати праці та розглянути її роль у забезпеченні безпеки економіки держави та бізнесу; дослідити нормативно-правове забезпечення обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств України;

У розділі 2 розглянути облік використання робочого часу та виробітку працівників; дослідити порядок ведення синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з працівниками; розкрити інформацію про виплати працівникам через застосування інформаційних систем у фінансовій і статистичній звітності.

У розділі 3 розглянути виплати працівникам як об'єкт оподаткування; дослідити порядок складання податкової звітності підприємства про виплати працівникам; визначити шляхи вдосконалення оподаткування оплати праці в умовах воєнного та післявоєнного стану.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 2023 р.

Завдання одержав здобувач

(підпис)

Радченя О.М.

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 2023 р.

Відгук
про кваліфікаційну магістерську роботу
здобувача факультету обліку та податкового менеджменту
освітньо-професійної програми
«Податковий менеджмент та фінансовий моніторинг
у системі економічної безпеки»
Радчені Оксани Миколаївни
на тему
«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В БЕЗПЕЦІ
БІЗНЕСУ»

1. **Актуальність теми.** Облік та оподаткування виплат працівникам підприємства є важливими для обґрунтування рішень в управлінні витратами підприємства та інформаційного забезпечення контролю за соціальною відповідальністю бізнесу. Розвиток економіки України залежить від ефективності системи оплати праці найманих працівників у всіх сферах діяльності. Облік і оподаткування забезпечують необхідні передумови дотримання законодавчих вимог в сфері розрахунків підприємства зі своїми працівниками та забезпечення економічної безпеки бізнесу. Застосування сучасних технологій облікового процесу вимагає системного підходу до вивчення теоретичних основ та організаційних підходів до обліку виплат та їх оподаткування, що й обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

2. **Позитивні риси кваліфікаційної магістерської роботи.** Дослідження, проведене в роботі, базується на нормативно-правовому забезпеченні бухгалтерського обліку та оподаткування в сфері розрахунків з оплати праці та інших виплат працівникам в Україні, фаховій науковій літературі та періодиці, досвіді базового підприємства. Матеріал роботи проілюстрований малюнками та таблицями, має практичні приклади.

3. **Наявність самостійних розробок автора.** Робота містить елементи теоретико-методологічного обґрунтування рекомендацій, спрямованих на вдосконалення обліку виплат працівникам, а також організації розрахунків по податках.

4. **Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій.** Цікавими в теоретичному плані є питання розглянуті у першому розділі стосовно

оплати праці як об'єкту економічної безпеки, нормативно-правового регулювання обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств України, економічної сутності та видів заробітної плати, форм та систем оплати праці, підходів до побудови обліку та оподаткування виплат працівникам на приватних підприємствах, висвітлених у другому та третьому розділах. Практичне значення проведеного дослідження мають рекомендації щодо основних напрямів вдосконалення діючої системи розрахунків з оплати праці на ТОВ «Професійні облікові системи», а саме методичні підходи до розкриття інформації про виплати працівникам в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій та статистичній звітності.

5. **Наявність недоліків.** В роботі варто було приділити більшу увагу критичному аналізу досвіду базового підприємства.

6. **Загальна оцінка кваліфікаційної магістерської роботи та допущення її до захисту перед ЕК.** Робота виконана в повному обсязі згідно індивідуального завдання. У відповідності до Регламенту перевірки на плагіат академічних та наукових текстів в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана" (наказ № 488, від 17.11.2022р.). Кваліфікаційна магістерська робота Радчені Оксани Миколаївни перевірена на наявність академічного плагіату в програмному продукті, визначеному університетом. За результатами перевірки коефіцієнти подібності складають: № 1 – 14,8%, № 2 – 0,05%, що відповідає встановленим нормам (Звіт подібності додається). Змістовна частина дослідження оцінена на 68 балів. Кваліфікаційна магістерська робота Радчені Оксани Миколаївни рекомендується до захисту.

Науковий керівник
д.е.н., професор

Людмила Ловінська

4.12.2023 р.

Рецензія
на кваліфікаційну магістерську роботу
здобувача вищої освіти
Радчені Оксани Миколаївни

Тема: «ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В
БЕЗПЕЦІ БІЗНЕСУ»

Облік та оподаткування виплат працівникам підприємства є найскладнішими і відповідальними ділянками бухгалтерської діяльності, і навіть по праву займають найважливіші місця в обліковій системі для підприємства. Трудовий облік та контроль оплати праці повинні забезпечувати оперативне спостереження за кількістю та якістю трудової діяльності, за управлінням коштів, що включаються до фонду заробітної плати та соціальних виплат, що й обумовлює актуальність обраної теми дослідження і доцільність її розроблення.

Кваліфікаційна магістерська робота написана на фактичних матеріалах ТОВ «Професійні облікові системи».

В першому розділі розкрито економічну сутність оплати праці та її роль у забезпеченні безпеки економіки держави та бізнесу, досліджено сферу нормативно-правового регулювання оплати праці.

В другому розділі розглянуто облік виростання робочого часу та виробітку працівників, порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з працівниками, розкриття інформації про виплати працівникам через застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій і статистичній звітності на ТОВ «Професійні облікові системи».

В третьому розділі розглянуто порядок оподаткування виплат працівникам та складання податкової звітності на ТОВ «Професійні облікові системи», визначені шляхи вдосконалення оподаткування праці в умовах воєнного та післявоєнного стану.

На основі дослідження сформовані висновки та запропоновані шляхи вдосконалення, що підтверджує високий рівень якості проведеного дослідження.

Позитивними рисами кваліфікаційної магістерської роботи є логічна структура, до розділів подані висновки, запропоновані пропозиції до впровадження

у практичні діяльності підприємства. У результаті проведеного дослідження отримані наукові результати щодо удосконалення обліку та оподаткування виплат працівникам підприємства.

Зауваженнями у кваліфікаційній магістерській роботі є незначні пунктуаційні та орфографічні помилки, також у тексті роботи прослідковуються деякі неточності.

Кваліфікаційна магістерська робота містить пропозиції щодо вдосконалення обліку та оподаткуванню виплат працівникам ТОВ «Професійні облікові системи», а саме запропоновані: перегляд системи оплати праці з метою підвищення мотивації та ефективності роботи працівників; при розрахунку відпускних варто враховувати зміни за останній період в розмірі заробітної плати, якщо такі були; нарахування додаткового блага має відображатися за кредитом рахунка 685 «Розрахунки іншими кредиторами», обґрунтовано доцільність їх практичного використання.

ТОВ «Професійні облікові системи»,

головний бухгалтер

Підпис засвідчую:

Гавінська Л. В.
(підпис, ПІБ)

(посада, підпис)

Місце печатки організації, де працює рецензент

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 79 сторінок. Основний текст роботи викладено на 70 сторінках друкованого тексту. Вона містить 15 таблиць, 4 рисунків, 6 додатків. Список використаних джерел включає 51 найменувань.

«Облік та оподаткування виплат працівникам в безпеці бізнесу»

Об'єктом дослідження є система обліку та оподаткування виплат працівникам.

Предметом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи є сукупність теоретичних і практичних аспектів обліку та оподаткування в управлінні розрахунками виплат працівникам на ТОВ «Професійні облікові системи».

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає в дослідженні облікової системи і оподаткування виплат працівникам та визначення напрямків їх удосконалення.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- розкрити економічну сутність оплати праці та розглянути її роль у забезпеченні безпеки економіки держави та бізнесу;
- дослідити нормативно-правове забезпечення обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств України;
- розглянути облік використання робочого часу та виробітку працівників;
- дослідити порядок ведення синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з працівниками;
- розкрити інформацію про виплати працівникам через застосування інформаційних систем у фінансовій і статистичній звітності.
- розглянути виплати працівникам як об'єкт оподаткування;
- дослідити порядок складання податкової звітності підприємства про виплати працівникам;

- визначити шляхи вдосконалення оподаткування оплати праці в умовах воєнного та післявоєнного стану.

Теоретичне та методичне значення отриманих результатів кваліфікаційної магістерської роботи в тому, що основні положення роботи доведені до рівня методичних розробок і рекомендацій та можуть застосовуватись суб'єктами господарювання під час ведення обліку та оподаткуванні виплат працівникам та оформлення і подання фінансової, статистичної та податкової звітності.

Практичне значення отриманих результатів полягають в розробці пропозицій щодо удосконалення обліку та оподаткуванню виплат працівникам ТОВ «Професійні облікові системи», а саме запропоновані: перегляд системи оплати праці з метою підвищення мотивації та ефективності роботи працівників; при розрахунку відпускних варто враховувати зміни за останній період в розмірі заробітної плати, якщо такі були; нарахування додаткового блага має відображатися за кредитом рахунка 685 «Розрахунки іншими кредиторами», обґрунтовано доцільність їх практичного використання.

Рік виконання кваліфікаційної магістерської роботи: 2023.

Рік захисту роботи: 2023.

Ключові слова: заробітна плата, премія, лікарняні, відпускні, виплати з тимчасової непрацездатності, посадовий оклад, тарифна ставка, податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, фінансова звітність, статистична звітність, податкова звітність.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В БЕЗПЕЦІ БІЗНЕСУ

- 1.1. Оплата праці як об'єкт економічної безпеки
- 1.2. Нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств України

РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Облік використання робочого часу та виробітку працівників при різних формах і системах оплати праці ТОВ «Професійні облікові системи»
- 2.2. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з працівниками на ТОВ «Професійні облікові системи»
- 2.3. Розкриття інформації про виплати працівникам в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій та статистичній звітності

РОЗДІЛ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Виплати працівникам як об'єкт оподаткування
- 3.2. Методика складання податкової звітності підприємства про виплати працівникам на ТОВ «Професійні облікові системи»
- 3.3. Шляхи удосконалення оподаткування оплати праці в умовах воєнного та післявоєнного стану

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність теми. Одним з ключових факторів діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є людський ресурс, тобто наймані працівники. Виплати працівникам, зокрема заробітна плата, є ціною послуги працівника за виконану ним роботу на основі трудових відносин, які мають бути оформлені згідно з чинним законодавством. Всі суб'єкти господарювання зобов'язані вести належний облік та оподаткування виплат працівникам і надавати точну фінансову, статистичну та податкову звітність до органів виконавчої влади.

Безпека економіки держави та бізнесу неможлива без прозорості, справедливої та стабільної оплати праці. Суб'єкти господарювання, обираючи рівень оплати праці, як правило, враховують досвід, кваліфікацію та внесок у компанію співробітника, що створює основу для мотивації та моральної задоволеності. Але через різні рівні оплати праці у суспільстві існує напруженість та нерівність, що в свою чергу може порушувати економічну безпеку.

Розвиток ринкової економіки, включаючи всі його пов'язані між собою невід'ємні процеси, прямо впливає на рівень якості життя населення. У воєнний стан рівень тіньової економіки підвищився, це в свою чергу запускає низку несприятливих наслідків діяльності як для роботодавця, у вигляді штрафів, перевірок та юридичних наслідків, що загрожує фінансовій стабільності та репутації бізнесу, так і для працівника у вигляді можливої втрати пенсійного забезпечення та соціального захисту зі сторони держави.

Організації обліку та оподаткування виплат працівникам підприємства були присвячені праці вітчизняних науковців та практиків: Богатирьової Є. М., Вербило О.Ф., Герасимчук Л.С., Покатаєвої О.В., Савченко І.В., Соколовської А.М., Садовнікова О.А., Міньової О.К., Кошулинської Г.О., Богині Д.П., Кантаєвої О.В. Мартинюк І. В., Хоми Д.М., Калини А. В. та інших (посилання).

Податок на доходи фізичних осіб, який утримуються з виплат працівникам підприємств, є головним джерелом надходжень до місцевих бюджетів. Саме тому важливо дослідити чинну облікову систему та оподаткування виплат працівникам на підприємствах України.

Метою даної роботи є дослідження облікової системи і оподаткування виплат працівникам та визначення напрямків удосконалення обліку і оподаткування виплат працівникам суб'єктами господарювання. Виходячи з мети, можна визначити основні завдання, які спрямовані на її досягнення:

- розкрити економічну сутність оплати праці та розглянути її роль у забезпеченні безпеки економіки держави та бізнесу;
- дослідити нормативно-правове забезпечення обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств України;
- розглянути облік використання робочого часу та виробітку працівників;
- дослідити порядок ведення синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з працівниками;
- розкрити інформацію про виплати працівникам через застосування інформаційних систем у фінансовій і статистичній звітності.
- розглянути виплати працівникам як об'єкт оподаткування;
- дослідити порядок складання податкової звітності підприємства про виплати працівникам;
- визначити шляхи вдосконалення оподаткування оплати праці в умовах воєнного та післявоєнного стану.

Об'єктом дослідження є система обліку та оподаткування виплат працівникам.

Предметом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи є сукупність теоретичних і практичних аспектів обліку та оподаткування в управлінні розрахунками виплат працівникам на ТОВ «Професійні облікові системи».

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети автором було використано такі методи:

- 1) загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, концептуальні положення сучасної економічної теорії, діалектичний метод пізнання, комплексний підхід до вивчення суспільних явищ і процесів сприяли теоретичному та методичному аналізу;
- 2) загальноекономічні та абстрактно-логічний методи, за

допомогою якого узагальнювались результати дослідження та формулювання висновків;

3) статистичного дослідження для порівняння показників за 2018-2022 роки;

4) групування для визначення взаємозалежності між показниками;

5) соціологічні методи для експертної оцінки чинників впливу на рівень оплати праці.

6) аналіз і синтез, метод єдності історичного та логічного та інші.

Теоретичне, методичне та практична значущість отриманих результатів кваліфікаційної магістерської роботи полягає в тому, що основні її положення доведені до рівня методичних розробок і рекомендацій та можуть застосовуватись суб'єктами господарювання під час ведення обліку та оподаткування виплат працівникам та оформлення і подання фінансової, статистичної та податкової звітності.

Інформаційною базою при написанні дипломної роботи слугували нормативно-правові документи та законодавчі акти, наукові публікації, підручники, матеріали професійних інтернет видань, первинні документи, фінансова, статистична та податкова звітність ТОВ «Професійні облікові системи».

Структура, обсяги та зміст. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків до основної частини. Загальний обсяг роботи 79 сторінок друкованого тексту, 15 таблиць, 4 рисунків, 6 додатків та списку використаних джерел, який налічує 51 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В БЕЗПЕЦІ БІЗНЕСУ

1.1. Оплата праці як об'єкт економічної безпеки

На сьогодні ситуація в державі у сфері економіки не сприяє сталому розвитку. Зміна умов господарювання, вплив зовнішнього загрозового середовища, децентралізація виробництва, часта зміна методів та форм державного регулювання щодо суб'єктів господарювання являє собою процес, що супроводжується ознаками невизначеності та швидкістю оновлення нововведень. Крім того економічна сфера України визначається високим рівнем економічної та податкової злочинності.

У таких умовах розвиток та успішне господарювання підприємств залежить багато в чому від забезпечення їх економічної безпеки, однією з найважливіших складових якої є оплата праці.

Відповідно до ст. 1 Закону України "Про оплату праці" від 24.03.1995 р. №108/95-ВР заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі яку згідно з трудовим договором власник або уповноважений ним орган сплачує працівнику за виконану роботу або надані послуги [1].

Відповідно до ранньої економічної думки у всіх розвинених країнах домінувала концепція заробітної плати як компенсації, переважно у грошовому вимірі, за фізичну працю, яка зумовлювалася ринковою конкуренцією між робітниками. У такий спосіб заробітна плата розглядається як результат взаємодії попиту та пропозиції на ринку праці.

У 18 столітті Адам Сміт та його послідовники запропонували концепцію «невидимої руки» ринку, стверджуючи, що конкуренція між робітниками та роботодавцями призводить до рівноваги на ринку праці та визначає заробітну плату. Їх погляди вбачали те, що збільшення кількості робітників на ринку

приведе до зниження заробітної плати, а зменшення пропозиції робочої сили приведе до зростання заробітної плати [2, с. 133–153].

Однак у другій половині 19 століття такі погляди критикувалися. Карл Маркс та його послідовники вважали, що заробітна плата визначається не ринковою конкуренцією, а рівнем влади роботодавців на ринку праці. Вони вважали, що заробітна плата завжди нижча від вартості праці [3, с. 169].

З часом економічна думка ставала різноманітнішою, з'являлися різні методи визначення заробітної плати. Нові економічні напрями, такі як неокласична економіка та інституціоналізм, що мають різне бачення ролі ринку праці, закони попиту та пропозиції, вплив інституційних факторів щодо заробітної плати.

Неокласична економіка підкреслює роль попиту та пропозиції на ринку праці у визначенні рівня заробітної плати. Згідно з цим підходом, ринкові фактори, такі як навички, освіта, досвід та конкуренція, впливають на рівень заробітної плати. Чим більше попиту на певну кваліфікацію працівників, тим вища буде їхня заробітна плата.

Інституціоналізм, з іншого боку, вважає, що інституційні фактори, такі як колективні угоди, законодавчі акти та соціальні норми, також впливають на заробітну плату. Він підкреслює роль організаційної структури, профспілок та державних регуляторів у встановленні мінімальних зарплат і гарантій соціального захисту працівників.

Усі ці підходи визначають різні фактори, що впливають на загальний рівень та динаміку заробітної плати. Це можуть бути: рівень освіти та кваліфікація працівників, рівень економічного розвитку країни, ринкові умови, наявність колективних договорів, демографічні чинники, державні постанови тощо. На визначення заробітної плати можуть впливати економічні, а також політичні, соціальні та культурні фактори.

Гідна заробітна плата є найвпливовішим мотиваційним інструментом для збільшення продуктивності діяльності підприємства, що є важливим фактором у забезпеченні безпеки бізнесу.

Рівень оплати праці являє собою кількісний показник у грошових одиницях, який залежить від результатів діяльності як працівника так і суб'єкта господарювання, умов виконаної роботи, складності, професійних якостей працівника, що регулюється податковими зобов'язаннями та відповідно до законодавства не має кількісних обмежень.

Розглядаючи заробітну плату як соціально-економічну категорію, слід зазначити, що її призначення – забезпечувати особисті потреби працівника та створювати можливості для самореалізації та розвитку працівників.

Наявність стабільної та розумної системи оплати праці сприяє підтримці стабільності та ефективності підприємств, що в свою чергу сприяє їхньому успіху та розвитку. Оптимальне використання ресурсів, залучення талановитих працівників і збереження їх у складі колективу - ключові фактори успіху організації.

Низький рівень оплати праці може призвести до незадоволення працівників та низької продуктивності виконання робіт або надання послуг, що може вплинути на якість товарів чи послуг, а також на благополуччя та здоров'я працівників. Незадовільна оплата праці може призвести до втрати кваліфікованих працівників та зниження конкурентоспроможності підприємства.

Адекватна винагорода впливає на мотивацію працівників, розвиток кар'єри та задоволеність роботою. Заробітна плата також є економічно важливою, оскільки вона впливає на рівень споживання та національний дохід.

Заробітна плата за своїм призначенням, поділяється на номінальну та реальну заробітна плата.

Номінальна заробітна плата являє собою нараховану заробітну плату працівником за його виконану роботу за визначений період. Це стандартний розмір виплати заробітної плати [4, с. 341].

Реальна заробітна плата - це кількість товарів і послуг, які можуть бути придбані за номінальну заробітну плату, тобто це "купівельна спроможність" номінальної заробітної плати. Тобто вона враховує вплив інфляції на купівельну спроможність заробітної плати.

Таким чином, реальна заробітна плата дозволяє оцінити зміни стандарту життя та купівельну спроможність працівника з часом, враховуючи інфляцію. Це дає краще уявлення про те, наскільки заробітна плата змінюється в реальних термінах.

Заробітна плата складається з основної частини, додаткової частини та заохочувальних виплат.

Основна заробітна плата встановлюється у вигляді тарифних ставок у виді окладів для працівників та посадових окладів для службовців.

Додаткова заробітна плата - це винагорода за працю понад установлені норми, за трудові досягнення та особливі умови праці. Виплачується у формі надбавок, премії, гарантійних виплат, доплат, компенсаційних виплат відповідно до чинного законодавства.

Регулювання оплати праці здійснюється державою через впровадження розміру мінімальної заробітної плати та шляхом оподаткування доходів працівників, що поширюється на установи всіх форм власності.

Розмір мінімальної заробітної плати в розрахунку на кожну працездатну особу має становити не нижчий за вартісну величину межі малозабезпеченості.

Згідно зі ст. 167 та ст. 168 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) роботодавець зобов'язаний утримувати з об'єкта оподаткування, тобто з заробітної плати працівника, податок на доходи фізичних осіб (далі - ПДФО) у розмірі 18% та військовий збір (далі - ВЗ), що становить 1,5% [5, п. 167.1 п. 168.1.1].

Несприятливі умови для діяльності бізнесу в країні та ставлення до ставок оподаткування як завищених, недовіра бізнесу до влади, неефективне адміністрування податків, недосконале законодавче забезпечення, значний рівень бюрократизації сприяють порушенню роботодавців чинних законних вимог ведення бізнесу у вигляді заробітних плат “ у конверті ”. Така форма оплати позбавляє працівника права на державні виплати в майбутньому та є грубим порушенням конституційних норм.

Наслідком виплати заробітної плати «в конверті» є також зменшення надходжень до державного бюджету, що в свою чергу зумовлює появу низки

факторів, які гальмують розвиток національної ринкової економіки та впливають на соціальний рівень життя населення в країні.

При неофіційних розрахунках з найманими працівниками суб'єкт господарювання може заощадити не менше 20% фонду оплати праці, тобто це можна визнати як втрати державного бюджету [6, с.259].

Нелегальна зайнятість впливає на рівень інвестиційної привабливості економіки, ускладнюють витрати держави на соціальні зобов'язання та суттєво спотворюють податкову систему.

У випадку нелегальної зайнятості не утримуються податки, що призводить до зменшення доходів держави. Це може вплинути на фінансування різних сфер, таких як освіта, охорона здоров'я та інфраструктура.

Крім того, держава має витратити значні кошти на соціальні зобов'язання, такі як пенсії, медичне страхування та допомога безробітним. Нелегальна зайнятість може призвести до зменшення сплати соціальних внесків та податків, що призводить до зменшення коштів, необхідних для фінансування таких соціальних програм. Це може підірвати соціальний захист населення та забезпечення майбутніх поколінь. [7, с 135].

За розрахунками Міністерства економіки, рівень тіньової економіки у січні-вересні 2021 року становив 31% офіційного валового внутрішнього продукту (ВВП) України [посилання на джерело]. Це на 1% більше, ніж у 2020 році (30%) [6, с.260].

Відповідно до норм чинного законодавства, всі суб'єкти господарювання мають утримувати з виплат своїм працівникам податки та збори. Зокрема, податок на доходи фізичних осіб.

Аналізуючи склад податкових надходжень державного бюджету України за останні п'ять років у розрізі сплачених податкових зобов'язань, підтверджуємо що понад 15% складає на податок на доходи фізичних осіб.

У 2022 році надходження ПДФО визначається у розмірі 148, 4 млрд. грн., що перевищило надходження податку на прибуток підприємств у розмірі 117 млрд. грн., зайнявши друге місце після ПДВ у розмірі 466,9 млрд. грн. (табл.1.1).

У складі доходів Зведеного бюджету України податкові надходження за 2022 рік складають 61,16%, за 2021 рік – 87,46%, за 2020 рік – 82,57%.

Такі результати отримання доходів у вигляді податків свідчить про значну роль податкових платежів, від яких залежить соціальний добробут населення та економічна безпека держави.

Таблиця 1.1 - Частка податків в структурі податкових надходжень до державного бюджету України за 2018-2022 роки

Доходи, млрд. грн.	2022	%	2021	%	2020	%	2019	%	2018	%
Податкові надходження Державного бюджету	949,7	100	1107,1	100	851,1	100	799,7	100	753,8	100
Податок на доходи фізичних осіб	148,4	15,6	137,55	12,4	117,3	13,7	109,9	13,74	91,7	12,2
Податок на прибуток підприємств	117,0	12,3	147,7	13,3	108,7	12,7	107,1	13,4	96,9	12,8
Податок на додану вартість	466,9	49,2	536,4	48,4	400,6	47,6	378,6	47,3	374,5	49,7
Акцизний податок	102,2	10,7	162,3	14,6	138,2	16,2	123,3	15,4	118,8	15,7

Джерело: згруповано за інформацією [8]

Розглянемо детальніше частку податку на доходи фізичних осіб у структурі податкових надходжень зведеного бюджету.

Загальний аналіз частки податків в структурі податкових надходжень до зведеного бюджету України за 2018-2022 роки наведено в табл. 1.2.

Загальний обсяг ПДФО у доходах Зведеного бюджету України у 2022 році зріс до 420,6 млрд. грн., порівнюючи з 2021 роком, в якому становив 349,7 млрд. грн.

Таблиця 1.2 - Частка податків в структурі податкових надходжень до зведеного бюджету України за 2018-2022 роки

Доходи, млрд. грн.	2022	%	2021	%	2020	%	2019	%	2018	%
Податкові надходження зведеного бюджету	1343,2	100	1453,8	100	1136,6	100	1070,3	100	986,3	100
Податок на доходи фізичних осіб	420,6	31,3	349,7	24	295,1	25,9	275,4	25,7	229,9	23,3
Податок на прибуток підприємств	130,5	9,7	163,8	11,2	118,4	10,4	117,3	10,9	106,1	10,7
Податок на додану вартість	466,9	34,7	536,4	36,9	400,6	35,24	378,6	35,4	374,5	37,9
Акцизний податок	105,1	7,8	172,1	11,8	146,6	12,9	130,7	12,2	126,7	12,8

Джерело: згруповано за інформацією [8]

Основними факторами такого підвищення було підняття мінімальної зарплати, дієві заходи податкової служби, служби безпеки України, які посприяли легалізації неофіційно працевлаштованих громадян, поновлення довіри до банківської системи, що означало збільшення депозитних вкладів, дохід від яких також підлягає оподаткуванню ПДФО та ВЗ.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств України

Нормативно-правове забезпечення регулювання обліку та оподаткування виплат працівникам здійснюється на основі нормативних актів, реформування яких здійснюється з набуття України статусу суверенної незалежної держави. На сьогодні актуальним є питання перегляду чинного законодавчого забезпечення розрахунків з працівниками для забезпечення справедливих і рівних умов праці,

захист прав та інтересів працівників, а також створення механізмів контролю за виконанням вимог законодавства.

Нормативно-правові вимоги щодо розрахунків з працівниками впроваджуються на трьох рівнях:

- макрорівні, де дотримання нормативно-правових актів поширюється на всі види діяльності в державі;
- мезорівні, передбачається регулювання виплат працівникам, що здійснюється у вигляді колективних договорів, угод та тарифних угод, які укладаються між профспілками та державними органами відповідно до особливостей конкретної галузі;
- мікрорівні, на якому нормативні документи створюють безпосередньо самими суб'єктами господарювання відповідно до законодавчих вимог.

На мікрорівні регулювання виплат працівникам здійснюється на основі колективних договорів, правил внутрішнього розпорядку, інших створених на підприємстві нормативних актів, у змісті яких визначаються умови розрахунків виплат працівникам, розмір заробітної плати, відпусток, додаткових виплат, пільг, та умови їх отримання, режим роботи та інші права та обов'язки працівників [9, с. 54].

На кожному з вищезгаданих рівнів відбувається регулювання різних областей, що стосується обліку та оподаткування виплат працівникам, а саме:

1. Кодекс законів про працю України було затверджено Законом № 322-VIII від 10.12.1971 Верховною Радою УРСР.

В правовому акті встановлюються основні принципи оплати праці, включаючи режим виплат, розрахунок зарплати та визначення розміру оплати за роботу у погіршених або особливих умов праці, забезпечення безпеки та охорони праці. Також у Кодексі законів про працю України визначено права і обов'язки як працівників, так і роботодавців, порядок процесів працевлаштування та звільнення, виконання праці за додатковою оплатою, режим праці та інші аспекти трудових відносин.

Зміни у суспільстві та економіці посприяли реформуванню Кодексу законів про працю України. Останнє оновлення Кодексу відбулося у 2020 році, з набуттям чинності Закону № 2706-XII "Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо підвищення соціального захисту працівників та поліпшення умов здійснення підприємницької діяльності"[10].

2. У статті 43 Конституції України від 28 червня 1996 р. № 254к/96 ВР (із змінами і доповненнями від 15.03.2016 р.) встановлюється, що кожному громадянину гарантується право на працю, яку людина вільно обирає і на яку вільно погоджується.

Право на охорону здоров'я, соціальний захист, захист своїх економічних і соціальних інтересів визначаються у ст. 44 та ст. 46 Конституції України [11, п. 44, п. 46].

3. Регулювання у сфері оподаткування виплат працівникам підприємства встановлено у Податковому кодексі України від 2 грудня 2010 р. № 2755–VI (далі – ПКУ). Відповідно до ПКУ, оподаткування виплат працівникам підприємства здійснюється згідно зі статтями 167-175 кодексу. Залежно від виду виплати (заробітна плата, премії, компенсаційні виплати тощо), застосовуються різні ставки оподаткування та періоди зберігання звітних документів, визначається компетенція органів контролю та передбачається відповідальність у разі недотримання податкового законодавства [5, п. 167-175].

Згідно зі ст. 167-175 ПКУ виплати працівникам регулюються такими правилами:

- Заробітна плата, у тому числі надбавки, які є оплатою за роботу в нічний час та вихідних днів, премії оподатковується відповідно до загальної системи оподаткування.
- компенсаційні виплати, наприклад, компенсація за шкоду для здоров'я, отриману працівником при виконанні своїх службових обов'язків, оподатковуються за окремими ставками. Також можуть бути введені спеціальні пільги.

- Суб'єкти господарювання мають зберігатися звітні документи, пов'язані з оподаткуванням виплат працівникам протягом певного терміну, встановленого податковим законодавством. Відповідно до ПКУ, цей період становить 1095 днів, починаючи з останнього дня подання податкової декларації за звітний календарний період.

4. У Законі України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р. № 144/95–III (із змінами та доповненнями) розкриваються організаційні та правові аспекти оплати праці працівників, які працюють на підприємствах. Закон визначає поняття оплати праці, порядок визначення тарифних ставок, за якими розраховують заробітну плату працівника, визначає правила і процедури індексації заробітної плати в залежності від інфляції та інших факторів загальні принципи оплати праці, включаючи рівність оплати праці, регулює питання дискримінації заробітної плати працівників [1].

Мінімальна заробітна плата в Україні з 1 жовтня 2022 року становить 6700,00 грн. Даний показник протягом 2023 року не змінювався, однак у 2024 році планується відразу два підвищення: з 1 січня 2024 року мінімальна заробітна плата збільшиться до 7600,00 грн, з 1 липня 2024 року досягне 8400,00 грн.

5. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 1 липня 1993 р. № 3357–XII визначає правові засади процесу оформлення, складання та виконання колективних договорів, що створюються для регулювання трудових відносин між роботодавцями і представниками працівників. Закон встановлює, що колективні договори можуть укладатися на рівні конкретного підприємства, сфери діяльності суб'єкта господарювання, регіону місцезнаходження діяльності в залежності від потреб та умов праці [12, п. 7].

6. Розрахунок розміру прожиткового мінімуму, а отже і мінімальної заробітної плати, які є обов'язковими для дотримання всіма підприємствами та організаціями, а також особами, які здійснюють підприємницьку діяльність, переглядається щорічно та регламентується Законом України «Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати» від 12 жовтня 2009 р. № 1646-17 [13, п. 1-5]. Варто зазначити, що прожитковий мінімум на 2024 рік

встановлюється на основі Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

7. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати працівникам підприємств України, та розкриття у примітках до фінансової звітності визначено у Національному положенні (стандарту) бухгалтерського обліку – НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» від 28 жовтня 2003 р. № 601 (із змінами, внесеними згідно з наказом Мінфіну № 1591 від 09.12.2011 р.) [14, п. 5].

Відповідно до НП(С)БО 26, виплати працівникам поділяються на:

- ☐ поточні виплати працівникам, які включають заробітну плату, премії, інші заохочувальні виплати, виплати за невідпрацьований час, останнє включають виплати, які здійснюються працівнику, коли він не працював з вагомих причин;
- ☐ виплати при звільненні, що включають в себе виплати, які здійснюються працівникам при закінченні їхніх трудових стосунків з підприємством, такі як відшкодування за незаконне звільнення, невикористані відпускні дні, компенсація за несвоєчасну виплату заробітної плати тощо;
- ☐ виплати після закінчення трудової діяльності, такі як пенсійні виплати, виплати для надання соціальних пакетів тощо;
- ☐ виплати інструментами власного капіталу, тобто за допомогою емітента цінних паперів;
- ☐ інші довгострокові виплати, які можуть виплачуватися після закінчення певного терміну, для прикладу виплати за завершення проекту.

Відповідно до вимог Національного положення вищеописані види виплат працівникам повинні бути розкриті у примітках до фінансової звітності.

8. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» є основним нормативно-правовим актом, який регулює проведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності підприємств України [15, п. 4].

У Законі встановлюються правила та принципи обліку та звітності про виплати працівникам, відповідно до яких, підприємства мають вести облік витрат

на виплати працівникам та складати фінансові звіти, в яких відображаються всі виплати працівникам.

9. Правила та умови надання відпустки працівникам зазначено у Законі України «Про відпустки». Основні аспекти нормативно-правового акту включають:

- працівники мають право на оплачувану відпустку терміном не менше 24 календарних днів щорічно;
- невикористані дні відпустки можна перенести на наступний рік;
- відпусткою можна отримати після першого року роботи;
- відпустка може бути надана як частинами в днях так і повному обсязі та згідно з графіком погодженим з роботодавцем;
- додатковий термін до відпустки надається в окремих випадках;
- працівник зберігає право на заробітну плату протягом відпустки [16, п. 6].

10. Процес та правила розрахунку індексу споживчих цін для проведення сум індексації грошових доходів населення встановлюється Постановою КМУ № 1078 від 17 липня 2003 р. «Про затвердження Порядку проведення індексації грошових доходів населення».

Відповідно до змін, які були внесені Постановами КМУ від 24.10.2017 р., індексація грошових доходів населення здійснюється з урахуванням динаміки індексу перерахунку, який встановлений КМУ та індексу приросту середньомісячної заробітної плати, що визначається Міністерством соціальної політики України [17, п. 4].

Загалом прийняття вищеописаних нормативно-правових актів запустило систему покращення регулювання обліку та оподаткування виплат працівникам підприємств, а саме встановлення державних гарантій, що забезпечують мінімальну заробітну плату, яка не може бути меншою за встановлену державою та перехід до колективно-договірних принципів регулювання оплати праці, що дозволяє забезпечити більш справедливу і рівну оплату праці для працівників, оскільки враховуються їхні здібності та внесок у розвиток компанії.

Варто зауважити, що інтереси та права громадян України, які визначені Конституцією, важко реалізувати у сучасних умовах. Цьому перешкоджають проблеми сфери правового регулювання праці, які не дають змоги реалізувати всі необхідні умови для використання здібностей працівника і втілення його власного потенціалу. Насамперед, ці перешкоди мають суперечливий характер норм трудового законодавства України, де окреслюються численними недоліками.

Одна з найголовніших проблем у сфері правового регулювання праці – неправильне тлумачення, розуміння змісту та застосування норм нормативно-правових актів. Іноді відсутні чіткість та єдність у тлумаченні законодавства, що призводить до порушень прав працівників та інших інтерпретацій.

Ще однією з найвагоміших проблем є недостатній захист працівників від недобросовісних роботодавців, які можуть порушувати їх права і свободи. Прикладом може бути порушення строків виплат працівникам, незабезпечення належних безпечних умов праці, повна відсутність оплати праці працівникам або недотримання умов працевлаштування.

На сьогодні з боку держави відсутній ефективний контроль, що сприяє поширенню таких порушень.

Серйозною проблемою як в державній так і в комерційній сферах працевлаштування також є корупція у сфері трудових відносин. Поширеною практикою є те, що роботодавці або їх представники працевлаштовують людей, які мають зв'язки, а не проводять справедливий відбір за досвідом, професійними якостями та здібностями.

Недостатня соціальна захищеність працівників, особливо у випадку звільнення з роботи без поважних підстав, відсутність компенсації за втрачену роботу передбачає ще одну проблему трудового законодавства України.

Окремої уваги потребує нормативно-правова база у оподаткуванні виплат працівників підприємства. Порядок нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб в Україні регулюється розділом IV Податкового кодексу України. Багаторівнева система нормативно-правового регулювання оподаткування ПДФО керується принципом верховенства права, зображеної на рис. 1.1

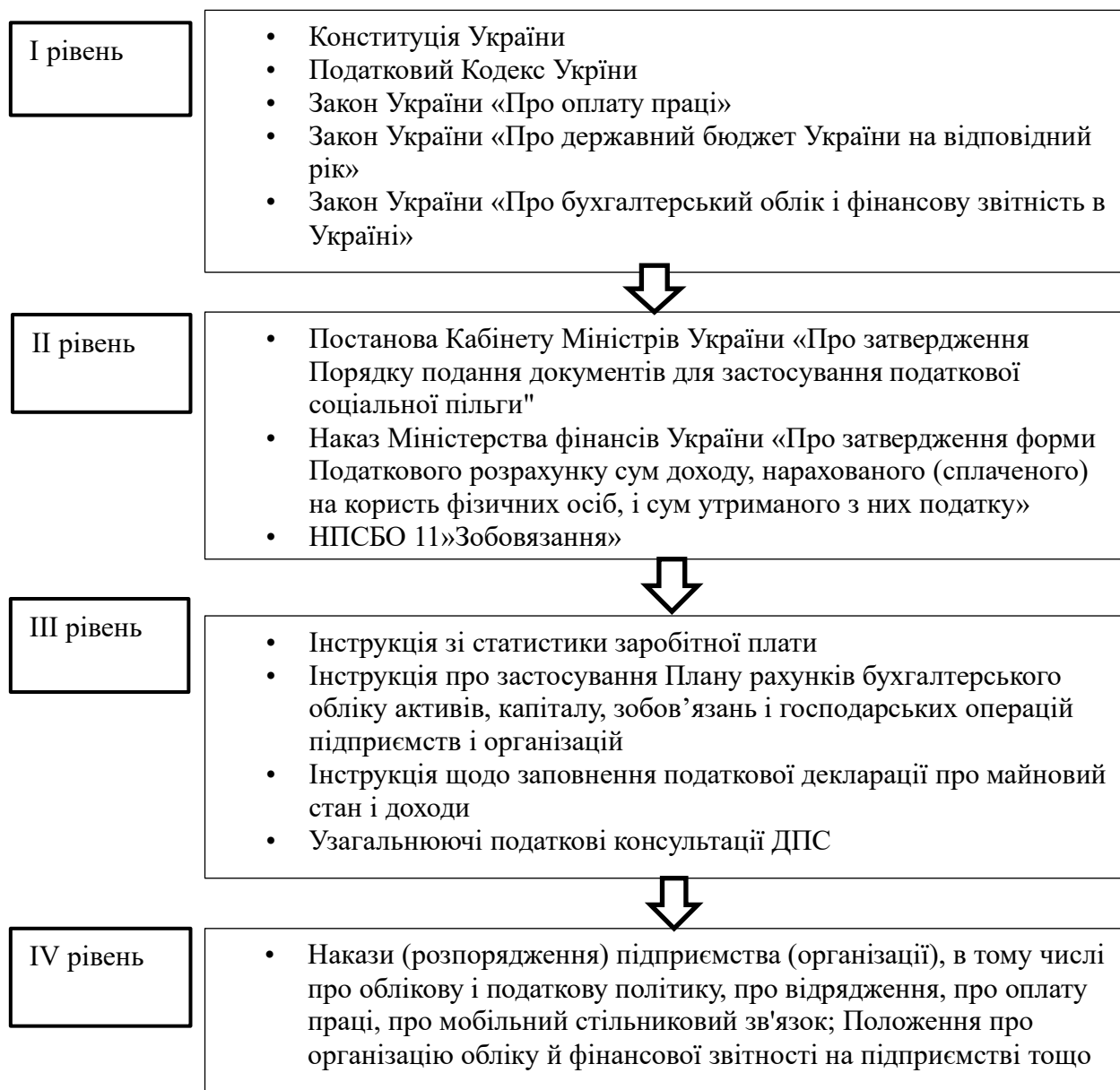

Рис.1.1. Структура нормативно-правового регулювання оподаткування доходів фізичних осіб

Джерело: створено автором за основи [1, п.6;5. п. 9; 18, с 151]

На першому рівні визначаються закони та нормативно-правові акти які визначають на державному рівні загальні норми та положення регулювання сфери оподаткування виплат працівників податком на доходи фізичних осіб. Головним нормативним документом є Податковий кодекс України.

Другий рівень складається з Постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги» від 29 грудня 2010 р. № 1227, Наказу затвердженого Міністерством

фінансів України від 13.01.15 № 4 «Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку» та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) фізичним особам, і сум утриманого з них податку».

На третьому рівні знаходяться інструкції та вказівки щодо правильного оформлення звітності. А саме - Інструкція щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи, та Інструкція зі статистики заробітної плати: затв. Наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. № 5 (далі - Інструкція №5). В останній детально визначено структуру кожного компоненту заробітної плати працівника.

До четвертого рівня належать накази та положення, які створюються та затверджуються підприємством або організацією згідно з законодавством. А саме накази про облікову і податкову політику, про відрядження, графіки документообороту тощо.

Висновки до Розділу 1

Оплата праці є важливою складовою економіки, оскільки сплата податків з виплат працівників до держбюджету впливає на рівень споживання та національний дохід. Гідна заробітна плата виступає головним мотиваційним інструментом для безперебійної діяльності підприємства, забезпечення особистих потреб працівника та впливає на збільшення податкових надходжень до державного бюджету.

Недостатній рівень заробітної плати або виплати “у конверті” працівникам негативно впливають на діяльність підприємства, працівників та розвиток національної ринкової економіки держави, тягнучи за собою низку проблем. Рішенням можуть бути створення прозорої системи оподаткування виплат працівників та покращення діяльності системи нагляду за діяльністю підприємств.

Останнє у вигляді збільшення кількості та ретельності перевірок підприємств, в основі якого закладені принципи прозорості, неупередженості та законності.

Основним загальнодержавним податок, який утримується з доходів громадян є ПДФО. Протягом останніх п'яти років ПДФО отримує друге місце в структурі всіх податкових надходжень до зведеного бюджету України, адже у 2022 році загальний обсяг ПДФО склав 420,6 млрд. грн. Основною причиною цього стало підняття мінімальної заробітної плати та збільшення довіри до банківського сектору.

Нормативно-правові вимоги щодо розрахунків з працівниками впроваджуються макрорівні, мезорівні та мікрорівні. На макрорівні, нормативно-правові акти державного рівня, такі як ПКУ, Конституція та закони, регулюють взаємовідносини працівників, роботодавців та держави у трудовій сфері. Мезорівень включає в себе регулювання виплат працівникам у вигляді колективних договорів, відповідно до особливостей кожної галузі. На мікрорівні нормативні документи створюють на підприємствах відповідно до чинного законодавства.

Головним нормативно-правовим актом у сфері оподаткування виплат працівникам є ПКУ, який визначає платників податку, об'єкт оподаткування, ставки, строки сплати ПДФО та процес подання звітності з ПДФО.

Сфера правового регулювання праці має низку проблем, такі як неправильне тлумачення змісту нормативно-правових актів через недосконалість, недостатній захист прав працівників у законодавстві з боку держави, корупція у сфері трудових відносин. Єдиним рішенням описаних проблем є безперервне реформування та адаптація законодавчого забезпечення у сфері оплати праці до зовнішніх умов економічного середовища.

РОЗДІЛ 2

СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Облік використання робочого часу та виробітку працівників при різних формах і системах оплати праці ТОВ «Професійні облікові системи»

Сьогодні на підприємствах України застосовують різні форми і системи оплати праці, вибір яких часто залежить від розміру підприємства, виду діяльності, фінансових можливостей та посади працівника. Найпоширеніші формами оплати праці стали: погодинна, відрядна і тарифна.

Погодинна оплата праці – визначається на основі кількості відпрацьованого часу та включає в себе наступні системи:

Проста погодинна ставка – працівник отримує певну суму грошей за кожну годину роботи, розраховується як добуток годинної тарифної ставки робочого розряду на відпрацьований час в періоді за розрахунковий термін часу.

Погодинно-преміювальна ставка – працівник отримує не лише суму заробітку, розрахованого за простою погодинною ставкою, а й визначений відсоток премії до нього. Премія може виплачуватись за виконання конкретної роботи, продажу певної кількості товарів, досягнення певних цілей або відмінну роботу.

Посадовий оклад – працівник отримує певну суму грошей кожного місяця, незалежно від кількості відпрацьованих годин.

Погодинну систему оплати праці, як правило застосовують у сфері низькооплачуваної роботи, де робочий час може бути непостійним, тобто працівники отримують плату за кожну годину роботи, умови виконання якої можуть характеризуватися наступним чином:

- основними функціями працівника є спостереження і контроль технологічного процесу;
- виконання праці носить нерегулярний та неоднорідний характер;
- результат праці не є визначальним;
- робота є небезпечною;

- наявність конвеєрних і поточкових ліній, функціонуючих зі строго заданим ритмом.

Погодинна система оплати праці базується на принципах прозорості, гнучкості, та може застосовуватися в таких галузях, як ресторани, роздрібна торгівля, готелі, та інші. Вона дозволяє роботодавцям оплачувати працівників тільки за фактично виконану роботу, без урахування інших факторів, таких як продуктивність або якість виконаної праці [20, с. 114].

Відрядна оплата праці передбачає розрахунок за кількість зробленої продукції, робіт або наданих послуг, та базується на оплаті праці в залежності від її результатів.

Відрядну систему оплати праці застосовують переважно на виробництві, в промисловості, будівництві та сфері надання послуг, де оплата залежить від кількості та якості виготовленої продукції або виконаних робіт.

Використовувати дану систему на підприємстві вигідно в наступних умовах:

- підприємство масштабується та необхідно збільшити випуск кількості продукції;
- є можливість застосування точного обліку обсягів виконання праці;
- попит на продукцію високий, а чисельність працівників обмежена.

Відрядна оплата праці може бути корисною для робітників, які мають навички та досвід у виконанні своїх обов'язків. Вони можуть впливати на свій дохід, та працювати швидше та ефективніше за інших працівників.

Відрядно-преміальна система оплати праці базується на тому, що працівник до відрядного заробітку отримує відсоток або фіксовану доплату у вигляді премії. Розмір премії зазвичай залежить від досягнення визначених показників, таких як дотримання плану виробництва продукції, економії матеріальних витрат у виробництві тощо [20, с. 127].

Непряма-відрядна система, як правило, використовується для обліку робочого часу допоміжних робітників, рівень оплати праці яких залежить від праці основних робітників.

Відрядно-прогресивна система оплати праці застосовується тимчасово на пріоритетних ділянках виробництва, де розмір заробітку працівника залежить від виконання норми виробітку, тобто за встановленими тарифами оплати.

У випадку перевиконання визначеної норми прогресивно збільшуються доплати до основного тарифу оплати, нарахування яких відбувається за результатами роботи за календарний місяць. Основним недоліком даної системи є те, що рівень заробітку працівника зростає швидше ніж продуктивність праці та облік оплати праці вимагає великої обчислюваної роботи.

Колективно-відрядна система передбачає відрядну оплату праці за результатами роботи колективу.

Розрахунок за такої форми проводиться наступним чином: спочатку розраховується заробіток всього колективу за відрядною системою по тарифу колективу, після чого розподіляється між членами колективу методом коефіцієнто-годин або коефіцієнта виконання норм. Дана система мотивує усіх працівників в колективі в результатах роботи та розвиває в них взаємодопомогу, вміння працювати у колективі та відповідальність [20, с. 129].

Акордна система оплати праці передбачає встановлення розміру заробітку на весь обсяг виконання робіт із зазначеним терміну його виконання.

У даній системі не враховується кількість витраченого часу чи ступінь складності завдання. Важливо лише завершення роботи у встановлений термін, це стимулює працівників до швидшого та результативного виконання робіт. Найчастіше її застосовують при наступних умовах:

- підприємству необхідно вкластися в рамки визначеного терміну виготовлення замовлення, за порушення яких, може бути передбачена відповідальність у вигляді суми штрафу, зазначеної у договорі з замовником;
- при обставинах, що можуть призвести до припинення виробництва;
- при терміновій необхідності виконання окремих робіт або впровадження на підприємстві нового обладнання.

Тарифна система оплати праці базується на диференціації рівня оплати праці в залежності від кваліфікації, досвіду працівників, умов і шкідливості

зовнішніх факторів середовища виконання роботи в галузевому або районному розрізах. Така система регламентується нормативними документами, в яких наведено визначені особливості конкретного виконання посадових обов'язків працівником, що враховує складність і умови виконання та загальнодержавне, соціальне, економічне значення для оцінки праці в розмірі заробітної плати [21, с. 97].

Тарифно-кваліфікаційні довідники – це нормативні документи, які містять інформацію про тарифи, ставки та кваліфікаційні характеристики для різних видів робіт або послуг. Їх використовують для визначення оплати праці та для встановлення міжкваліфікаційних розрахунків і внутрішніх переміщень працівників на різні посади [21, с. 99].

Тарифно-кваліфікаційні довідники можуть бути розроблені на рівні держави, галузі або на підприємстві. Вони включають інформацію про рівень заробітної плати, вимоги до кваліфікації, категорії робітників та інші важливі дані, які допомагають роботодавцям приймати рішення по оплаті праці і розподілу ресурсів.

Тарифна ставка у системі оплати праці розраховується як абсолютний розмір оплати різних груп та категорій працівників за одиницю часу, та встановлюється державою для кожної галузі окремо.

Тарифно-кваліфікаційні довідники, тарифні коефіцієнти, ставки та сітки є складовими тарифної системи оплати праці, які наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 - Складники тарифної і преміальної систем

Тарифна система	Преміальна система
Тарифна ставка	Умови отримання премії
Тарифно-кваліфікаційний довідник	Джерела походження премії
Тарифна сітка	Показники премії
Надбавки до тарифної ставки	Кількість премійованих робітників
Коефіцієнти до заробітної плати	Шкала визначення рівня премії
Інші надбавки	Шкала депреміювання

Джерело: згруповано за інформацією [20, с. 128-132; 21 с.97-102]

Тарифна сітка може бути складена з різних розрядів, класів або груп, кожен з яких має свій рівень заробітної плати. Вона може також включати різні додаткові виплати, такі як премії, нарахування за надурочну роботу, доплати за шкідливі умови праці, виплати за тарифними позиціями тощо.

Тарифна сітка, як правило, складається на основі установлених нормативів і встановлюється після проведення аналізу ринкової заробітної плати, а також оцінки внутрішніх факторів, таких як виконання поставлених завдань та досягнення цілей.

Тарифний розряд - це ступінь відповідальності чи кваліфікації працівника, на якому базується його заробітна плата чи ставка.

Відповідно до закону, ставка першого розряду, для некваліфікованих працівників, базується на розмірі мінімальної заробітної плати, встановленою державою. Наступні розряди отримують тарифну ставку шляхом множення тарифної ставки першого розряду на відповідний тарифний коефіцієнт [21, с. 161].

Як правило, більш висока освіта, більший досвід роботи працівника та складність роботи можуть призводити до вищої тарифної ставки. Крім цього, ринкові умови, такі як попит на певні професії або фахівців, також можуть впливати на розмір тарифної ставки.

Посадовий оклад використовується як система оплати праці для керівників та службовців. Посадовий оклад встановлюється на одному з рівнів, визначених у посадовій шкалі, і зазвичай індексується відповідно до інфляційних показників та інших факторів.

Загальні вимоги працівників відповідно до посади зазначено у Єдиній номенклатурі (переліку) посад і Кваліфікаційного довідника посад керівників та службовців.

У Єдиній номенклатурі посад визначений перелік різних посад, що існують у даній системі. Цей перелік містить інформацію про назву посади, рівень складності роботи, вимоги до освіти та досвіду, а також інші специфічні вимоги, які пов'язані з конкретною посадою.

Кваліфікаційний довідник посад детально розкриває вимоги до кваліфікації, досвіду та інших особливостей, які ставляться до керівників та службовців. Цей довідник допомагає визначити рівень кваліфікації працівників і встановити посадовий оклад відповідно до цього рівня.

Кваліфікаційні вимоги можуть включати рівень освіти, спеціалізацію, професійний досвід, навички виконання певних завдань та будь-які інші критерії, які є важливими для виконання посадових обов'язків.

Довідник допомагає забезпечити об'єктивний відбір кандидатів на посаду та розробку програми професійного розвитку працівників. Він також може використовуватися для встановлення справедливої системи оплати праці, де оклад залежатиме від рівня кваліфікації та виконаних обов'язків.

Визначення рівня кваліфікації, як правило, проводять шляхом ділення заробітної плати працівників на мінімальний рівень оплати праці, який використовується на підприємстві.

Впровадження посадового окладу в систему оплати праці не тільки припускає перспективу трудового внеску працівником, але і дозволяє забезпечити справедливу і прозору систему оплати роботи, де кожному працівнику призначається оклад відповідно до його посади та кваліфікації.

В основі забезпечення організації оплати праці закладене відношення між трудовим внеском працівника та рівнем отриманої ним заробітної плати, для досягнення ефективності якої підприємство має дотримуватись наступних принципів:

- відповідність трудового навантаження та розміру його оплати;
- забезпечення рівноваги номінальної та реальної заробітної плати;
- ефективна система винагороди;
- співвідношення розмірів прибутку підприємства та оплати праці працівникам;
- матеріальні заохочення працівників за успішне виконання робочих обов'язків;
- відсутність дискримінації в оплаті праці;

- дотримання законодавчих умов в періодичності виплати заробітної плати, тобто два рази на календарний місяць [22, с. 423].

Виплати працівникам підприємства включають в себе не тільки заробітну плату, але й ще компенсації, заохочувальні виплати, залежно від терміну премії, соціальний пакет та негрошові винагороди.

Тобто виплати працівникам складають компенсаційний пакет, структура якого наведена в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 - Структура компенсаційного пакета працівника

Заробітна плата		Соціальний пакет
Мотивуючі виплати	Компенсаційні виплати	
- надбавки за високу кваліфікацію, термін роботи на підприємстві, знання іноземних мов, тощо; - премії за успішне виконання посадових обов'язків та досягнення високих показників.	- надбавки за роботу в особливих умовах; - доплата за роботу на територіях, де підвищений рівень радіаційного забруднення, або іншого такого, що може нанести шкоду здоров'ю працівника; - інші доплати та надбавки пов'язані з компенсацією.	- страхування життя або непрацездатності; - медичне страхування; - новорічні подарунки та на день народження; - знижки на продукцію підприємства; -компенсація спортзалу; - оплата палива; -безкоштовне харчування; - оплата курсів іноземної мови, тренінгів, навчання тощо.

Джерело: згруповано за інформацією [22, с. 322; 23, с.4]

На підприємстві ТОВ «Професійні облікові системи» затрати праці вимірюються двома показниками: людино-дні і людино-години. Тобто дані показники показують кількість у мірі виконання своїх посадових обов'язків визначеним працівником залежно від одного дня або однієї години роботи. На Товаристві складаються та оформлюються первинні документи щодо виробітку працівника вчасно та достовірно.

Від сфери та виду роботи на підприємстві залежить кількість і якість виконаної роботи. Після визначення обсягу та якості виконаної роботи оплата праці нараховується на підставі первинної документації. Оплата праці у вигляді заробітної плати працівників підприємства здійснюється за погодинно-преміальною системою. Графік використання робочого часу Товариство контролює у Табелі обліку робочого часу (додаток А).

Табель обліку робочого часу складається головним бухгалтером Товариства, на основі робочого графіка, який містить інформацію про розподіл робочих годин працівника протягом місяця в залежності від відділів та категорій працівників в одному екземплярі, для формування розрахунково-платіжних відомостей.

Табель обліку робочого часу використовується для фіксації фактично відпрацьованих годин. Працівники підприємства повинні чітко дотримуватись робочого графіка і реєструвати відпрацьований час та пропуски. Інформація з табелю обліку робочого часу використовується для обрахунку заробітної плати та контролювання використання робочого часу працівниками.

У таблиці містяться окремі рядки для всіх працівників, в яких потрібно зазначати обсяг відпрацьованого часу. За допомогою особливих літер вказуються причини пропуску на роботу: лікарняні позначаються, як "х", святкові дні та вихідні - "РВ", відрядження - "ВД", відпустка - "В". Окрім того, в таблиці наводиться посада працівника та його посадовий оклад та відповідно суму нарахованої зарплати, розраховану на основі його посадового окладу та фактично відпрацьованого часу.

Мета застосування табельного обліку в системі оплати праці на підприємстві полягає у забезпеченні точного обліку працівників і відповідної оплати їхньої праці.

Опираючись на показниках табеля, Товариство здійснює розрахунок заробітної плати, контролює виконання графіка роботи, моніторинг робочого часу та проводить аналіз ефективності працівників. За допомогою цього аналізу можна

виявити проблемні моменти, такі як часті простої, тривалість операцій, перерви та інші чинники, які можуть впливати на продуктивність працівників.

Найголовнішим є те, що табель допомагає уникнути помилок у розрахунку заробітної плати, адже дозволяє відстежувати всі операції та відпрацьовані години кожного працівника, що забезпечує точність і надійність розрахунків заробітної плати.

На підставі первинних документів з обліку кадрів, до табелю можна включати або виключати працівників підприємства.

На ТОВ «Професійні облікові системи» система погодинно-преміальної оплати праці дозволяє стимулювати працівників до більш ефективної роботи та надання якісних послуг.

Однак, для успішної реалізації такої системи необхідно чітко визначати обсяги та якість виконуваних робіт, а також забезпечувати точність та своєчасність фіксації робочого часу працівників.

2.2. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з працівниками на ТОВ «Професійні облікові системи»

Узагальнені дані про розрахунки з працівниками відображається Товариством на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», які відносяться облікової та необлікової складових діяльності суб'єкта господарювання з оплати праці.

Рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» має такі субрахунки:

- 661 «Розрахунки за заробітною платою»;
- 662 «Розрахунки з депонентами»;
- 663 «Розрахунки за іншими виплатами» [24].

Нарахування заробітної плати, як основної, так і додаткової, лікарняні, премії та інші виплати працівникам відображаються за кредитом рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам».

Якщо господарська операція передбачає виплату заробітної плати, лікарняних, премій та інших належних виплат з оплати праці, даний рахунок відображається за дебетом.

Далі розглянемо схему відображення типових операцій за рахунком 661 «Розрахунки за заробітною платою» на ТОВ «Професійні облікові системи», що наведена в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 - Схема відображення типових операцій за рахунком 661 «Розрахунки за заробітною платою» на ТОВ «Професійні облікові системи»

№ п/п	Найменування господарської операції	Бухгалтерська проводка	
1	Нараховано заробітну плату за ремонт основних засобів працівникам відділу виробництва.	23	661
2	Нараховано заробітну плату інженерно-технічного відділу.	91	661
3	Нараховано заробітну плату адміністративному персоналу.	92	661
4	Нараховано заробітну плату за роботи, що належать до витрат майбутніх періодів.	39	661
5	Нарахована заробітна плата працівникам відділу збуту і реалізації продукції.	93	661
6	Нарахована оплата, пов'язана з виправленням браку продукції.	24	661
7	Нарахована заробітна плата торговим працівникам, працівникам посередницьких підприємств.	92,93, 94	661
8	Нараховані суми оплати праці, пов'язані з операціями по реалізації основних засобів.	972	661
9	Нараховані суми за рахунок відрахувань на медичне страхування.	652	661
10	Нестачі, раніше віднесені за рахунок винних осіб, списані за рахунок підприємства.	92	661
11	Нараховані суми оплати праці працівникам відділу виробництва.	23	661
12	Нараховано заробітну плату з резерву наступних платежів.	47	661
13	Нараховано матеріальна допомога.	65	661
14	Виплачені з каси заробітна плата, суми за лікарняними листками.	661	30
15	Відраховано із заробітної плати перевитрачені підзвітні суми.	661	372

Джерело: розроблено автором на основі [24; 25]

Для обліку та класифікації витрат про виплати на оплату праці призначений рахунок 81 "Витрати на оплату праці", який містить шість субрахунків, які призначені для аналізу витрат щодо оплати праці, та є важливими для управлінського обліку:

- 811 "Виплати за окладами і тарифами". Відповідно до обраної системи та форми оплати праці підприємством, даний субрахунок відображає суму витрат основної заробітної плати, тобто оклад;

- 812 "Премії та заохочення". Відповідно до обраної системи та форми оплати праці підприємством, даний субрахунок призначений для узагальнення інформації суми виплати додаткової заробітної плати. Тобто таких, як виплата за вислугу років, щомісячна премія тощо.

- 813 "Компенсаційні виплати". На субрахунку відображаються дані про компенсаційні виплати, які може виплачувати підприємство відповідно до законодавства. Наприклад, компенсація за несвоєчасну виплату заробітної плати, за отриману шкоду для здоров'я працівника, тощо.

- 814 "Оплата відпусток". Даний субрахунок призначений для узагальнення інформації щодо виплати за відпустки працівника. В тому числі призначений для обліку нарахування резерву відпусток, що обов'язково має бути визначено в наказі про облікову політику підприємства;

- 815 "Оплата іншого невідпрацьованого часу". На субрахунку відображаються дані про виплати, що пов'язані з іншим невідпрацьованим часом, такими як за час підвищення кваліфікації працівника, навчальної відпустки тощо.

- 816 "Інші витрати на оплату праці". Даний субрахунок призначений для узагальнення інформації щодо інших виплат, які є елементами витрат на оплату праці. Прикладом може бути часткова або повна оплата путівок на лікування, виплати при виході на пенсію тощо [24].

Схематично відображення господарських операцій в обліку із застосуванням рахунків класу 8 наведено в табл. 2.4.

Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженою наказом Мінстату України від 11.12. 1995 року №323 регламентовано складові елементи витрат на оплату праці.

Утримання з виплат працівникам, з метою обов'язкових зборів згідно з законодавством, відображають на рахунку 65" Розрахунки по страхуванню" на відповідних субрахунках:

- 651 "По пенсійному забезпеченню";
- 652 "По соціальному страхуванню";
- 653 "По страхуванню на випадок безробіття".

Таблиця 2.4 - Схема відображення господарських операцій із застосуванням рахунків класу 8

№ п/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Нарахування основної і додаткової зарплати за окладами і тарифами.	811	661
2	Нарахування премії	812	661
3	Нарахування збору на пенсійне страхування	821	651
4	Нарахування збору на соціальне страхування	822	652
5	Нарахування збору на соціальне страхування на випадок безробіття	823	653

Джерело: розроблено автором на основі [24; 25, с.48]

Нарахування зборів до соціального забезпечення держави відображається по кредиту. Виплата таких зобов'язань одержувачу і нарахування допомоги за рахунок коштів соціального страхування, відповідно відображають за дебетом.

На субрахунках рахунку 82 "Відрахування на соціальні заходи" узагальнюються дані щодо нарахування зборів:

- 821 "Відрахування на пенсійне забезпечення";
- 822 "Відрахування на соціальне страхування";
- 823 "Відрахування на випадок безробіття" [26].

У випадку, коли підприємство користується для обліку витрат на оплату праці рахунками лише дев'ятого класу, нарахування витрат та зборів варто відображати в дебеті.

Всі господарські операції щодо обліку розрахунків та нарахуванню виплат працівникам мають здійснюватись на підставі достовірних та затверджених первинних документів відповідно до діючих положень чинного законодавства.

Вся інформація щодо розрахунків з працівниками має відображатись в зведених регістрах, що призначені для контролю і аналізу загальної суми витрат на оплату праці та об'єднання первинних документів.

На ТОВ «Професійні облікові системи» для обліку розрахунків з оплати праці використовують програму 1С Бухгалтерія 8.3:УТП, адже така автоматизована форми ведення обліку сприяє економії часу проводити аналітичний облік та забезпечує високу точність введення і аналізу даних. Програма 1С Бухгалтерія 8.3:УТП має широкий функціонал, що дозволяє вести облік розрахунків з оплати праці, враховувати різні види оплати, розраховувати податки та збори, вести кадровий облік, формувати звіти та заяви для подання до податкових органів.

Положеннями про бухгалтерську службу та про облікову політику встановлено порядок проведення розрахунків з працівниками та відображення в обліку бухгалтерською службою підприємства. Схема синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з працівниками на ТОВ «Професійні облікові системи» представлена на рис. 2.1.

Штатний розпис – це документ, який визначає кількість та категорії працівників, які необхідні для забезпечення оптимального функціонування підприємства. Він включає в себе перелік посад, кількість працівників на кожній посаді, а також їхні основні обов'язки і вимоги до кваліфікації. Штатний розпис складається начальником відділу кадрів та затверджується наказом директора підприємства [27, с. 16].

Під час складання штатного розпису застосовується такий елемент розрахунку, як штатна одиниця, що передбачає окрему посаду в окремому відділі Товариства. Штатна одиниця може складати значення 1 або 0,5, останнє означає що працівник працює на півставки, та відповідно отримує 50% від повного окладу відповідної посади.

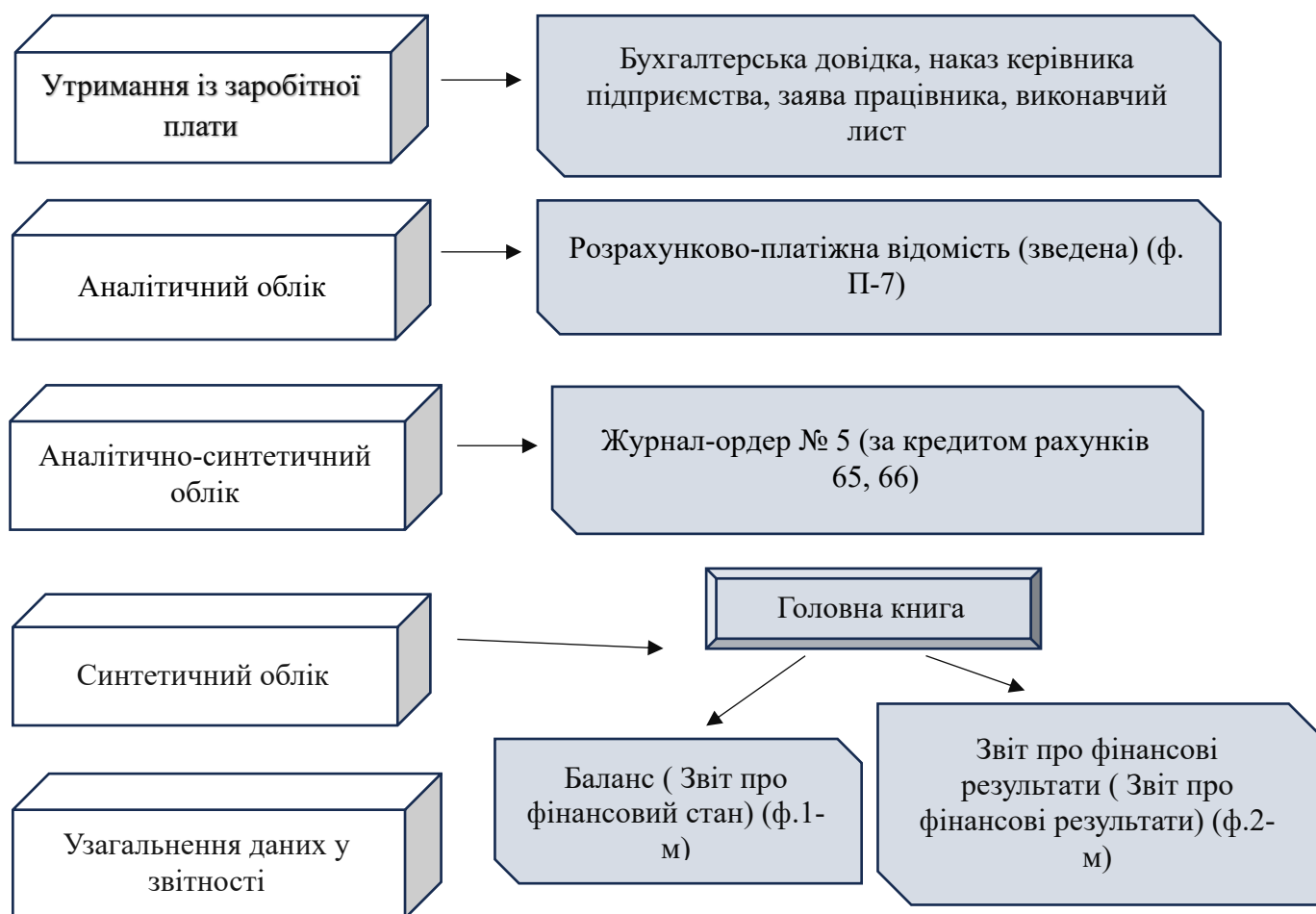

Рис. 2.1 Схема синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з працівниками на ТОВ «Професійні облікові системи»

Джерело: розроблено автором на основі [26; с. 76]

У таблиці обліку використання робочого часу працівники вписують обсяг відпрацьованих годин кожного дня.

Для узагальнення розрахунково-платіжної інформації застосовують первинні документи з обліку праці та заробітної плати, які після перевірки та обробки надходять до бухгалтерії. На основі яких складають розрахунково-платіжні відомості працівників.

Синтетичний облік розрахунків з працівниками ТОВ «Професійні облікові системи» проводиться в Журналі-ордері № 5 відкриваючи його щомісяця. Тут зазначають такі дані, як сума нарахованої заробітної плати, суми відрахувань та суми забезпечення майбутніх витрат. Щодо дебетових оборотів по рахунках 47, 65,

66 в Журналі-ордері № 5 для цього призначений спеціальний розділ. Здійснюється таке відображення на підставі Розрахунково-платіжної відомості.

Ця відомість складається на підставі первинних документів з обліку праці, накопичувальних відомостей, журналів обліку витрат.

В ній міститься інформація щодо кількості відпрацьованих людиногодин, суму нарахованої оплати праці та відрахувань від неї на соціальні заходи. Відомість є підставою для записів у Виробничі звіти, Відомість аналітичного по рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» і складання журналу-ордера ф. № 5.

Розрахунково-платіжна відомість працівника (ф.№П-6) – це реєстр аналітичного обліку, який містить інформацію про трудову діяльність працівника та його заробітну плату за окремий період роботи. В даному документі зазначаються основні розрахункові дані, такі як назва підприємства, прізвище та ім'я працівника, посада, ставка заробітної плати, відпрацьований час, кількість робочих днів та годин, сума заробітної плати до сплати, доплати за роботу в святкові (вихідні) дні, персональні надбавки, утримання та інші розрахунки (податки, страхові внески, соціальні виплати).

Розрахунково-платіжна відомість є основою для розрахунку та виплати заробітної плати працівнику. Даний документ включає в себе дві функції:

- 1) використовуючи їх виконуються розрахунки з працівниками по оплаті праці;
- 2) це форма аналітичного обліку рахунка 66 «Розрахунки за виплатами працівникам».

Розрахунково-платіжна відомість (зведена) (ф. П-7) (додаток Б) складають на Товаристві з метою узагальнення даних відомостей по підприємству.

За даною відомістю оформлюють довідки про використання фонду оплати праці. Підсумок нарахованої оплати праці за Зведеною відомістю звіряють з показниками Журналу-ордера № 5.

Оформлення розрахунково-платіжних відомостей на ТОВ «Професійні облікові системи» здійснюється на основі первинної документації з оплати праці.

Процесом оформлення займається головний бухгалтер Товариства шляхом створення в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП розрахунково-платіжної відомості № П-6 по кожному табельному номеру відповідно за кожний календарний місяць. Після чого даний документ архівується на ТОВ «Професійні облікові системи» в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП з метою зберігання інформації щодо суми нарахувань та утримань для кожного працівника підприємства.

ТОВ «Професійні облікові системи», з метою відображення виплат на карткові рахунки працівників, створює платіжну відомість в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП. Звіт до цього можна створити окремо за працівниками, окремо по відділах або до всіх відділів.

Для кожного працівника, через програму 1С Бухгалтерія 8.3:УТП, можна створити розрахунковий листок. З метою відображення вірних даних та точності розрахунків у нарахуванні заробітної плати, розрахунковий листок створюється в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП головним бухгалтером. Розрахунковий листок по заробітній платі наведено на рис.2.2.

Розрахунковий листок по заробітній платі
за жовтень 2023 р.

Редиска Р. Л.

Оклад: 9800.00

Табельний номер: 7

ПІН: 2523457898

Посада: бухгалтер

Статус: Штатний

Нарахування		Утримання	
Вид нарахування	Сума	Вид утримання	Сума
Оклад	9800.00	Податок на доходи фіз. осіб	1764.00
Лікарняні (соцстах)	0.00	Військовий збір	147.00
Лікарняні (підприємство)	0.00		
Відпускні	0.00		
Оподаткування мат. доп.	0.00		
Благодійна допомога	0.00		
Індексація	0.00		
Доплата до зарплати	0.00		
Разом:	9800.00		
Належить до виплати:	7889.00	Виплачено протягом місяця:	7889.00

Рис. 2.2 Розрахунковий листок по заробітній платі

Джерело: експортовано із системи 1С Бухгалтерія 8.3:УТП ТОВ «Професійні облікові системи»

Відомість на виплату грошей на підприємстві складають після проведення всіх розрахунків за звітний період, де зазначають загальну суму виплат працівникам по відділах, та окремо кожному працівнику. Документ складається головним бухгалтером та підписується керівником підприємства.

Вірне нарахування відпусток працівникам передбачає врахування таких показників, як стаж роботи на підприємстві та кількість днів відпустки.

Основними документами, які застосовуються на Товаристві з метою обліку стажу є таблиці обліку робочого часу, особові картки працівників та документи про зарплату. Первинний документ №п-2 «Особова картка працівника» містить розділ V «Відпустки», в якому міститься інформація щодо виду та терміну дії відпусток. Згідно з законодавством, термін щорічної відпустки складає 24 календарні дні за відпрацьований рік на підприємстві.

Розрахунок розміру суми відпускних передбачає множення середнього заробітку за день на кількість днів відпустки.

Для розрахунку середнього заробітку працівника за день, необхідно визначити сумарну суму його заробітку за потрібний період часу і кількість робочих днів у цьому періоді.

Схематично розрахунок середнього заробітку працівника за день можна відобразити формулою (2.1):

$$\text{Середній заробіток за день} = \text{Сумарна сума заробітку} / \text{Кількість робочих днів} \quad (2.1)$$

Наприклад, якщо сумарна сума заробітку працівника за місяць становить 200000 грн, а кількість робочих днів за рік - 260, то розрахунок наведено формулою (2.2):

$$\text{Середній заробіток за день} = 200000 / 260 = 769,23 \text{ грн.} \quad (2.2)$$

Відповідно до ст. 21 «Закону про відпустки» виплата суми відпускних обов'язково має проводитись до початку відпустки. У разі порушення такої вимоги

передбачено адміністративну відповідальність у вигляді штрафів для роботодавця [16].

Нарахування лікарняних оформлюється на підставі листка непрацездатності, виданого у встановленому порядку законодавством медичним закладом або лікарем, який підтверджує непрацездатність працівника у зв'язку з хворобою або травмою. Дані документи розглядає комісія із соціального страхування та визначає розмір належної допомоги працівнику протягом 10 днів, починаючи з дня їх надання.

У разі призначення тимчасової допомоги у вигляді лікарняних, розраховується середня заробітна плата, розрахунковим періодом якої є за останнім місцем роботи і дорівнює дванадцяти календарним місяцям, перед місяцем, в якому настає непрацездатність.

У випадку відпрацювання на фактичному місці роботи менше дванадцяти місяців, середня заробітна плата розраховується за кількість відпрацьованих календарних місяців. Якщо менше одного місяця - за фактично відпрацьований час перед настанням непрацездатності.

Для розрахунку суми допомоги з непрацездатності у вигляді лікарняних розраховується середня заробітна плата на основі нарахованої зарплати за видами виплат, з яких сплачені страхові внески і які підлягають утриманню ПДФО.

Для розрахунку суми допомоги з непрацездатності працівнику, якому встановлено підсумований облік робочого часу використовують середньоденну оплату праці. Її обчислюють шляхом ділення нарахованої заробітної плати за 12 місяців на кількість днів у році крім святкових.

Якщо працівник має страховий стаж менше ніж 6 місяців, лікарняні у такому випадку виплачують виходячи з фактичного заробітку, з якого були сплачені страхові внески, але не більше ніж мінімальна заробітна плата. Сума допомоги з непрацездатності залежить від страхового стажу і визначається з врахуванням коефіцієнтів:

- до 3 років - 50% середньої заробітної плати;
- від 3 до 5 років - 60 % середньої заробітної плати;

- від 5 до 8 років - 70 % середньої заробітної плати
- більше 8 років - 100 % середньої заробітної плати [28, с. 3].

Виплата допомоги по вагітності і пологах виплачується в розмірі 100% середньої заробітної плати за весь період декрету.

У Журналі обліку листів непрацездатності, що був розроблений головним бухгалтером ТОВ «Професійні облікові системи» ведеться облік лікарняних листів на ТОВ «Професійні облікові системи», з метою достовірності відображення даних та точності розрахунків при оплаті лікарняних або ж у випадку втрати листка непрацездатності.

Щомісячна премія працівникам Товариства затверджується «Наказом про преміювання» та є мотиваційним інструментом для підвищення продуктивності праці.

Обчислення середньої зарплати працівникам для оплати відпусток проводиться згідно з Порядком № 100.

Нарахування відпускних проводиться шляхом ділення суми заробітку працівника за останні 12 календарних місяців або за інший відпрацьований час в днях та множенням на кількість днів відпустки.

Аналітичний облік розрахунків з працівниками на ТОВ «Професійні облікові системи» проводиться окремо за кожним працівником та здійснюється на основі розрахунково-платіжних відомостей та персональних особових рахунків з заробітної плати. Після розрахунків всі дані відображають у Оборотно-сальдовій відомості (додаток В).

2.3. Розкриття інформації про виплати працівникам в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій та статистичній звітності

Оформлення та складання фінансової та статистичної звітності є завершальним етапом облікового процесу розкриття інформації про виплати працівникам. Крім того фінансова звітність містить загальну інформацію про стан

активів та пасивів підприємства, його фінансових результатів, грошових потоків та стан власного капіталу на певну дату.

Для складання, оформлення та подання фінансової та статистичної звітності, ТОВ «Професійні облікові системи» використовує сучасні інформаційні системи такі як 1С Бухгалтерія 8.3:УТП та М.Е.Дос.

Програма 1С Бухгалтерія 8.3:УТП зарекомендувала себе, як комплексне багатофункціональне рішення, яке забезпечує та сприяє ефективній автоматизації управлінського та бухгалтерського обліку, впливаючи таким чином на ефективність та якість управління торговим підприємством.

Використання такої програми не тільки знижує ризик виявлення помилок у звітності, але й є корисною у обробці та аналізі даних про заробітну плату працівників, підрахунку податків та обов'язкових внесків, формуванні відповідних звітів та документів, а також веденні обліку витрат на оплату праці.

Програма 1С Бухгалтерія 8.3:УТП дозволяє автоматизувати процеси обробки та розрахунку заробітної плати, що сприяє збільшенню швидкості та точності цих процесів. Крім того, програма також надає можливість аналізувати дані про витрати на оплату праці, що допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення з питань управління торговим підприємством.

М.Е.Дос є українською програмою облікового забезпечення для подання звітності до контролюючих органів, що була розроблена компанією ІнфоТекс для управління бухгалтерським обліком і фінансовою, статистичною та податковою звітністю.

М.Е.Дос є головною програмою в Україні для ведення фінансової документації та спільної роботи з податковими органами.

Відповідно до чинного законодавства України, КП, який створюється в програмі М.Е.Дос і підписаний електронним підписом документ - це електронний оригінал друкованого документу.

Особливістю програми М.Е.Дос є те, що вона є універсальною і може використовуватися суб'єктами господарювання, які працюють у будь-яких галузях та використовують будь-які форми оподаткування.

Відповідно до Господарського кодексу ТОВ «Професійні облікові системи» є малим підприємством, адже його штат працівників налічує 11 осіб та обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період не перевищує десяти мільйонів євро. Фінансова звітність Товариства оформлюється та подається за формами № 1-м та № 2-м, що здійснюється на основі загальних правил Закону про бухоблік та Порядку № 419.

На основі первинних документів, даних аналітичного та синтетичного обліку на ТОВ «Професійні облікові системи» в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП формується Фінансова звітність малого підприємства.

Після чого з 1С Бухгалтерія 8.3:УТП дані надсилаються в М.Е.Дос, де за допомогою кнопки «Створити» створюється звіт, перевіряється, та підписується паролем секретного ключа, після чого звітність відправляється в Єдине вікно. Завершальним кроком є позитивна відповідь про прийняття звіту.

У пасиві Балансу у розділі «Поточні зобов'язання» відображується сума сальдо рахунку 6411, в рядку 1135 «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом».

Звітним періодом для складання фінансової звітності підприємством є календарний рік.

Суб'єкти малого підприємництва, які складають і подають фінансову звітність відповідно НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» використовують скорочену за показниками фінансову звітність у складі таких форм:

1. «Баланс» (ф. № 1-м).
2. «Звіт про фінансові результати» (ф. № 2-м) [29].

Показники цих форм звітності наводяться у тисячах гривень з одним десятковим знаком після коми.

Згідно зі ст. 13 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» проміжну звітність у складі Балансу (форма № 1-м) та Звіту про фінансовий результат (форма № 2-м) суб'єкти малого та середнього підприємництва складають щоквартально наростаючим підсумком з початку звітнього року.

Інформація про виплати працівникам ТОВ «Професійні облікові системи» створюється на певну дату, як правило за один календарний рік у наступних формах фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва (додаток Г):

- зобов'язання, пов'язанні з виплатами працівникам у Балансі (Звіті про фінансовий стан);
- витрати на оплату праці як складові елементів загальних витрат у Звіті про фінансові результати.

Для прийняття зважених управлінських рішень щодо розрахунків з оплати праці необхідно розглядати об'єкт з різних позицій, включаючи показники Балансу (Звіту про фінансовий стан) та Звіту про фінансові результати, оскільки ці дані відображають фактичні наслідки здійснених операцій.

Відповідно до МСФЗ у примітках до фінансових звітів необхідно розкрити інформацію щодо програм із визначеним внеском та визначеною виплатою, які пов'язані з потенційним впливом на господарську діяльність підприємства. Дана інформація не відображається у звітності та є комерційною таємницею.

У табл. 2.5 наведено інформацію про відображення розрахунків з оплати праці у спрощеній фінансовій звітності.

Таблиця 2.5 - Відображення даних про розрахунки з оплати праці у фінансовій звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Показники фінансової звітності	Синтетичний рахунок	Код рядка
Форма №1 «Баланс (Звіт про фінансові результати)»		
Поточна кредиторська заборгованість за:		
Розрахунками з бюджетом (у частині ПДФО та ВЗ)	64	1620
Розрахунками зі страхування (у частині розрахунку з ЄСВ)	65	1625
Розрахунками з оплати праці	66	1630
Форма №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»		
Витрати з оплати праці	91, 92, 93, 94	2050, 2285
Відрахування на соціальні заходи	91, 92, 93, 94	2050

Джерело: створено автором на основі [15;29;30]

Статистична звітність про виплати працівникам включає Звіт з праці (ф. 1 ПВ) місячна, квартальна, Звіт про умови праці, пільги та компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці (ф. 1 ПВ раз на два роки) та Звіт про заборгованість з оплати праці (ф. 3- борг) помісячно. Статистична звітність складається на підставі наступних первинних облікових документів підприємства:

- № П-1 «Наказ (розпорядження) про прийняття на роботу»;
- № П-2 «Особова картка працівника»;
- № П-3 «Наказ (розпорядження) про надання відпустки»;
- № П-4 «Наказ (розпорядження) про припинення трудового договору (контракту)»;
- № П-5 «Табель обліку використання робочого часу»;
- № П-6 «Розрахунково-платіжна відомість працівника»;
- № П-7 «Розрахунково-платіжна відомість (зведена)»;
- інші документи бухгалтерського обліку та фінансової звітності, передбачені чинним законодавством.

Метою статистичної звітності є статистичне спостереження за виплатою заробітної плати, чисельністю найманих працівників, фонду оплати праці та його структури, укладання колективних договорів та витрат на утримання робочої сили й інших виплат, що не входять до складу фонду оплати праці та дотримання норм чинного законодавства у сфері трудових відносин між суб'єктами господарювання та працівниками [31, с. 3].

Ці дані дозволяють державним органам, науковцям та громадянам отримувати інформацію про стан трудових відносин в країні, включаючи рівень заробітної плати, розподіл фонду оплати праці за різними категоріями працівників, витрати підприємств на утримання робочої сили.

Алгоритм складання та оформлення Звіту з праці (ф. 1 ПВ) регулюється наступними нормативними документами:

- інструкція №286;

- роз'яснення від Держстату щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ “Звіт з праці” від 14.07.2020 №19.1.2-12/12-20 9 Роз'яснення);

- інструкцію зі статистики зарплат, затверджену наказом Держкомстату від 13.01.2004 №5 (Інструкція №5).

У формі 1 ПВ в залежності від терміну подання, відображаються наступні показники (табл. 2.6):

Таблиця 2.6 - Показники у Звіті з праці (ф. 1 ПВ)

Показники у формі 1 ПВ (місячна)	Показники у формі 1 ПВ (квартальна)
- фонд оплати праці усіх працівників; - сума податку з доходів фізичних осіб, що відрахована з фонду оплати праці усіх працівників (крім тимчасової непрацездатності); - середньооблікова кількість штатних працівників; - кількість відпрацьованого робочого часу штатними працівниками; - фонд оплати праці штатних працівників.	- облікова кількість штатних працівників; - рух кадрів; - вимушена неповна зайнятість; - структура фонду оплати праці; - середньооблікова кількість та фонд оплати праці жінок та позаштатних працівників; - кількість укладених та зареєстрованих колективних договорів; - кількість штатних працівників, які охоплені колективними договорами.

Джерело: створено автором на основі [32]

Звіт з праці (ф. 1 ПВ) місячна подається в органи статистики не пізніше 7 числа місяця, наступного за звітним, (ф. 1 ПВ) квартальна та ф. 3-ПВ термінова-квартальна «Звіт про використання робочого часу» - не пізніше 7 числа кварталу, наступного за звітним.

ТОВ «Професійні облікові системи» складають Звіт про заборгованість з оплати праці (ф. 3- борг) за кожний місяць та подають до територіальних органів державної статистики не пізніше 7-го числа кожного місяця, що передує звітному. Для цього головний бухгалтер Товариства формує Звіт про заборгованість з оплати праці (ф. 3- борг) у системі програми М.Е.Дос, і через вікно надсилає таку звітність в територіальні органи державної статистики.

Дана звітність складається та подається з метою відображення інформації щодо заборгованості підприємства з оплати праці працівникам, що надалі підписується та затверджується керівником підприємства. Звіт про заборгованість з оплати (ф. 3- борг) праці ТОВ «Професійні облікові системи» на 1 листопада 2023 року наведено в додатку Г.

Висновки до Розділу 2

Погодинна, відрядна і тарифна форма оплати праці є найпоширенішими формами оплати праці на підприємствах України. На ТОВ «Професійні облікові системи» застосовується система погодинно-преміальної оплати праці, а затрати праці вимірюються двома показниками: людино-дні і людино-години. Варто зауважити, що дана система оплати праці на Товаристві є достатньо простою у визначенні та розрахунку, проте вона не враховує індивідуальний внесок працівника. Це може призвести до нерівності в оплаті між працівниками, які можуть мати різні рівні ефективності та якості виконаної роботи, крім того, така система може стимулювати працівників до зайняття більш тривалого часу на виконання завдань, а не до ефективності та продуктивності. Вона не сприяє стимулюванню досягнення поставлених цілей та прогресу в роботі. Також система погодинно-преміальної оплати може призвести до витрати надмірної кількості людино-годин на виконання завдань, оскільки працівникам може бути надана свобода витрачати більше часу, ніж необхідно. У певних випадках, така система може бути ефективною, але враховуючи її обмеження, гнучкіші та прозоріші системи оплати праці можуть бути більш привабливими та справедливими для працівників.

Узагальнена інформація про розрахунки з працівниками відображається ТОВ «Професійні облікові системи» на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Всі господарські операції щодо обліку розрахунків та нарахуванню виплат працівникам здійснюються на підставі первинних документів, що

створюються в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП. Синтетичний облік розрахунків з працівниками ТОВ «Професійні облікові системи» проводиться в Журналі-ордері № 5, де відображають суму нарахованої заробітної плати, суму відрахувань та суми забезпечення майбутніх витрат. Дебетові обороти по рахунках 47, 65, 66 в Журналі-ордері № 5 відображають на підставі Розрахунково-платіжної відомості, яка є регістром аналітичного обліку та містить інформацію про трудову діяльність працівника та його заробітну плату за окремий період роботи. Нарахування лікарняних оформлюється на підставі листка непрацездатності, при цьому сума допомоги з непрацездатності залежить від страхового стажу і визначається з врахуванням визначених коефіцієнтів. Відповідно до Порядку № 100, Товариство розраховує середню заробітну плату працівникам для оплати відпусток. Вважаємо, що такий підхід, при оплаті відпускних, є простим для розрахунку та уникне ситуацій, коли працівник має отримати недостатню компенсацію за відпустку. Також бажано враховувати деякі чинники перед використанням цього способу. Для прикладу, якщо заробітна плата працівника була змінена протягом останнього періоду, то може бути кориснішим врахувати ці зміни при розрахунку відпускних.

ТОВ «Професійні облікові системи» для розкриття інформації про виплати працівникам у фінансовій та статистичній звітності використовує сучасні інформаційні системи такі як 1С Бухгалтерія 8.3:УТП та М.Е.Дос. Головний бухгалтер на основі первинних документів, даних аналітичного та синтетичного обліку Товариства, оформлює та подає фінансову звітність малого підприємства за допомогою програми М.Е.Дос за формами № 1-м та № 2-м. З метою відображення інформації щодо заборгованості підприємства з оплати праці працівникам, підприємство щомісяця формує та подає у програмі М.Е.Дос статистичну звітність - Звіт про заборгованість з оплати праці (ф. 3- борг). Загалом, використання сучасних інформаційних систем у звітності підприємства може значно полегшити та автоматизувати процес створення звітів, але вимагає дотримання правильних процедур контролю, забезпечення якості даних та належну кваліфікацію бухгалтерів.

РОЗДІЛ 3.

ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Виплати працівникам як об'єкт оподаткування

При проведенні розрахунку виплат працівникам, кожний суб'єкт господарювання зобов'язаний нарахувати, утримати і сплатити до бюджету ПДФО та військовий збір (далі - ВЗ).

Відповідно до ст. 162 ПКУ платниками ПДФО є:

- фізична особа – резидент отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;
- фізична особа – нерезидент отримує доходи з джерела їх походження в Україні;
- Податковий агент - юридична особа, самозайнята особа, також може бути представником нерезидента - юридичної особи, інвестор за угодою про розподіл продукції [5].

Пунктом 164.1 статті 164 ПКУ визначено, що оподатковуванню підлягає наданий і нарахований платнику податку дохід впродовж звітного податкового періоду [1]. Відповідно до ст.163 ПКУ об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб для резидентів та нерезидентів зображено на рис. 3.1.

Розмір ставки ПДФО встановлено п 167.1 ст.167 ПКУ, а саме 18 % бази оподаткування.

Згідно п.165.5. ст.165 ПКУ ставки податку на пасивні доходи до бази оподаткування (наприклад виплата дивідендів) становлять 0%, 5%, та половинний розмір основної ставки - 9% в залежності від виду пасивного доходу [5].

База оподаткування заробітної плати - це нарахована заробітна плата, яка є сумою всіх грошових виплат, отриманих працівником від роботодавця, яка зменшена на суму податкової соціальної пільги.

Відповідно до п.164.6 ст.164 ПКУ, податкова соціальна пільга (далі – ПСП) - це сума, яка може зменшити оподаткування доходу. ПСП можуть отримати

працівники, у яких є діти, хвороби, особливі життєві обставини (наприклад, інвалідність) тощо.

Схематично базу оподаткування заробітної плати можна відобразити формулою (3.1):

$$\text{ПДФО} = (\text{Заробітна плата} - \text{ПСП}) \times 0,18 \quad (3.1)$$

Розмір ПСП розраховується щомісячно в залежності від розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, який визначає закон на 1 січня звітного податкового року.

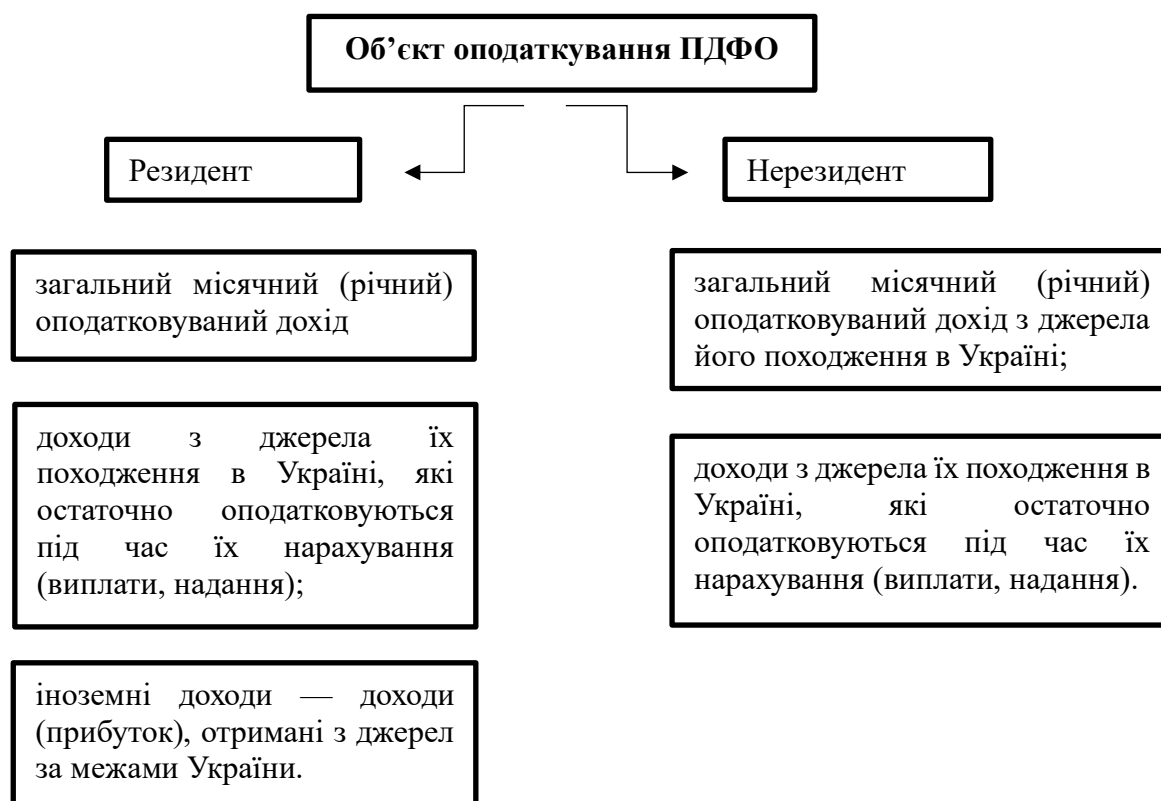

Рис.3.1. Об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб

Джерело: розроблено відповідно до ст.163 ПКУ [5]

Відповідно до пп. 169.4.1 п.169.4 ст.169 ПКУ для використання ПСП встановлено граничний розмір доходу, у 2023 році - 3760 грн. Для отримання виплати ПСП потрібно подати до контролюючого органу документи, визначені цією статтею [5].

Строки сплати ПДФО податковим органам залежно від виду виплати згідно законодавства наведено в табл.3.1.

Таблиця 3.1- Строки сплати ПДФО залежно від виду виплати

Вид виплати	Строк сплати
Аванс отримано з банківського рахунка	Під час одержання коштів (визначено у пп. 168.1.2 ПКУ)
Аванс перераховано на рахунок працівника	Під час перерахування коштів (визначено у пп. 168.1.2 ПКУ)
Заробітну плату отримано з банківського рахунка	Під час одержання коштів (пп. 168.1.2 ПКУ)
Заробітну плату перераховано працівнику	Під час з перерахування коштів (визначено у пп. 168.1.2 ПКУ)
Нараховано заробітну плату	Протягом 30 календарних днів, наступних за останнім днем місяця, за який було нарахування, але заробітна плата не була виплачена (відповідно до пп. 168.1.5 ПКУ)

Джерело: розроблено відповідно до пункту ст. 168 ПКУ [5]

Неналежна сплата ПДФО вчасно, сплата неправильної суми, порушення термінів декларації тягнуть за собою нарахування пені, штрафів або навіть притягнення кримінальної відповідальності в разі важких порушень законодавства.

Аналітичний та синтетичний облік розрахунків за ПДФО проводиться на підставі первинних документів та зведених облікових регістрів.

За кредитом рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» відображають суму нарахованих платежів до сплати у бюджет, за дебетом суму відшкодування з бюджету податки. Для обліку податків, що нараховуються з виплат працівників та сплачуються до бюджету, призначений субрахунок 641 "Розрахунки за податками".

Для відображення господарських операцій щодо обліку ПДФО використовується аналітичний рахунок 6411 «Розрахунки за податком на доходи фізичних осіб», по кредиту якого відображається утримання ПДФО, за дебетом – сплата ПДФО до бюджету. Сальдо даного рахунку відображається у складі суми у рядку «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом» відповідно у Пасиві Балансу. Для обліку ВЗ призначений рахунок 6421 «Розрахунки за військовим збором».

На практиці кореспонденція рахунків з обліку розрахунків з ПДФО та ВЗ при нарахуванні працівнику заробітної плати на ТОВ «Професійні облікові системи» наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 - Відображення в обліку розрахунків за ПДФО та ВЗ при нарахуванні заробітної плати працівнику ТОВ «Професійні облікові системи»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, в грн
		Дебет	Кредит	
1	Нарахування заробітної плати працівнику відділу адміністрації	92	661	11000,00
2	Утримано ПДФО з заробітної плати	661	6411	1980,00
3	Утримано ВЗ з заробітної плати	661	6421	165,00
4	Нараховано ЄСВ на заробітну плату	661	651	2420,00
5	Переказано з поточного рахунку підприємства :			
	- суму утриманого ПДФО	6411	311	1980,00
	- суму утриманого військового збору	6421	311	165,00
	- суму нарахованого ЄСВ	651	311	2420,00
6	Перераховано заробітну плату працівнику адміністрації на картковий рахунок	661	311	8855,00

Джерело: створено автором на основі [15;24;25]

Незважаючи на те, що в період відпустки, працівник не виконує своїх посадових обов'язків, підприємства відповідно до чинного законодавства зобов'язані нараховувати та сплачувати працівнику виплати, у вигляді відпускних.

Суми доходів, у вигляді відпускних є базою оподаткування ПДФО та ВЗ, тому в табл.3.3 наведено кореспонденцію рахунків при розрахунках за ПДФО і ВЗ з виплат у вигляді відпускних на ТОВ «Професійні облікові системи».

Відпускні, за своєю сутністю представляють собою заробітну плату, тому при оподаткуванні відпускних варто враховувати наступні правила:

- під час розрахунку граничного розміру оплати праці, який передбачає отримання ПСП, обов'язково потрібно врахувати суму відпускних;
- від об'єкту оподаткування ПДФО варто відняти визначену суму ПСП, якщо це передбачається;

- база обкладення ВЗ може бути іншою ніж при оподаткуванні ПДФО, адже такий дохід оподатковується ВЗ без вирахування ПСП.

Таблиця 3.3 - Відображення в обліку розрахунків за ПДФО та ВЗ при нарахуванні відпускних працівнику ТОВ «Професійні облікові системи»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, в грн
		Дебет	Кредит	
1	Нарахована заробітна плата працівнику відділу адміністрації	92	661	9142,86
2	Нараховано суму відпускних працівнику відділу адміністрації	471	661	2449,26
3	Утримано ПДФО з доходів: - заробітної плати - відпускних	661	6411	1645,71
		661	6411	440,87
4	Утримано військовий збір з доходів: - заробітної плати - відпускних	661	6421	137,14
		661	6421	36,74
5	Нараховано ЄСВ: - заробітної плати - відпускних	93	651	2011,42
		471	651	538,84
6	Сплачено з основного рахунку підприємства: 1) суму ПДФО 2) суму ВЗ 3) суму ЄСВ	6411	311	2086,58
		6421	311	173,88
		651	311	2550,26
7	Переказано заробітну плату та суму відпускних на рахунок працівника відділу адміністрації	661	311	6882,40

Джерело: створено автором на основі [24;25]

При сплаті лікарняних, які є грошовою допомогою при тимчасовій непрацездатності, відображення в обліку наведено кореспонденцією рахунків з обліку розрахунків за ПДФО з допомоги по тимчасовій непрацездатності працівнику ТОВ «Професійні облікові системи» в табл. 3.4.

Варто звернути увагу, що допомога працівнику при вагітності не є базою для оподаткування ПДФО, але всі операції в бухгалтерському обліку, пов'язані з нарахуванням та сплатою такої допомоги мають бути відображені в бухгалтерському обліку відповідно до чинного законодавства.

Таблиця 3.4 - Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків ПДФО і ВЗ з

допомоги по тимчасовій непрацездатності працівнику ТОВ «Професійні облікові системи»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, в грн.
		Дебет	Кредит	
1	Нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності: - за рахунок підприємства (420,00 * 5 днів) - за рахунок Фонду соцстрахування (420,00 x 8дн.)	949 378	663 663	2100,00 3360,00
2	Нараховано ЄСВ: - за рахунок підприємства (2100,00 x 22,00%) - за рахунок Фонду соцстрахування (3360,00 x 22,00%)	949 949	651 651	462,00 739,20
3	Переказано з поточного рахунку підприємства: - суму ЄСВ за рахунок підприємства; - суму ЄСВ за рахунок Фонду соцстрахування	651 651	311 311	462,00 739,20
4	Утримано: 1) ПДФО: -суми нарахованої за рахунок підприємства (2100,00 x 18%) - суми нарахованої за рахунок Фонду соцстрахування (3360,00 x 18%) 2) військовий збір: - суми нарахованої за рахунок підприємства(2100,00 x 1,5%) - суми нарахованої за рахунок Фонду соцстрахування (3360,00 x 1,5%)	663 663 663 663	6411 6411 6421 6421	378,00 604,80 31,50 50,40
5	Отримана допомога від Фонду соцстрахування ТВП на спеціальний рахунок	313	378	3360,00
6	Переказано з поточного рахунку підприємства: 1) суму ПДФО до бюджету за перші 5 днів; 2) суми ВЗ до бюджету за перші 5 днів хвороби; 3) суму допомоги з тимчасової непрацездатності за рахунок підприємства на рахунок працівника	6411 6421 663	311 311 311	378,00 31,50 1690,50
7	Переказано із спеціального рахунку підприємства: 1)суму ПДФО до бюджету за наступні 8 днів; 2)суму ВЗ до бюджету за наступні 8 днів; 3)суму допомоги з тимчасової непрацездатності за рахунок Фонду соцстрахування на рахунок працівника.	6411 6421 663	313 313 313	604,80 50,40 2704,80

Джерело: створено автором на основі [24;25]

Нарахування та сплата доходів, у вигляді додаткового блага, обов'язково мають відображатись в бухгалтерському обліку та оподатковуватись ПДФО та ВЗ.

Відображення в обліку з розрахунків ПДФО і ВЗ із доходів у вигляді додаткового блага на ТОВ «Професійні облікові системи» подано в табл. 3.5.

Таблиця 3.5 - Відображення в обліку з розрахунків ПДФО і ВЗ із доходів у вигляді додаткового блага на ТОВ «Професійні облікові системи»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, в грн
		Дебет	Кредит	
1	Нарахована заробітна плата працівнику відділу адміністрації	92	661	11700,00
2	Нарахований дохід працівнику відділу адміністрації у вигляді додаткового блага за суму вартості путівки	949 685	685 631	10000,00 10000,00
3	Утримано ПДФО з доходів: - заробітної плати - додаткового блага	 661 661	 6411 6411	 2106,00 1800,00
4	Утримано військовий збір з доходів: - заробітної плати - додаткового блага	 661 661	 6421 6421	 175,50 150,00
5	Нараховано ЄСВ на заробітну плату	661	651	2574,00
6	Перераховано з основного рахунку підприємства: 1) суму утриманого ПДФО 2) суму утриманого ВЗ 3) суму нарахованого ЄСВ	 6411 6421 651	 311 311 311	 3906,00 325,50 2574,00
7	Переказано заробітну плату на рахунок працівника відділу адміністрації	661	311	7468,50

Джерело: створено автором на основі [5;24; 25]

Доволі поширеним неоднозначним питанням на підприємствах України, щодо відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій, які стосуються нарахування та сплати виплат додаткового блага.

Вважаємо, що доцільно відображати нарахування додаткового блага за кредитом рахунка 685 «Розрахунки іншими кредиторами», адже даний рахунок має призначення відображати операції, які вважаються некомерційними.

3.2. Методика складання податкової звітності підприємства про виплати працівникам на ТОВ «Професійні облікові системи»

За своєю сутністю, податкова звітність підприємства, як юридичний документ, забезпечує відображення дотримання підприємством своїх зобов'язань перед працівниками та державою. Цей документ є необхідним в разі перевірки державними органами.

Крім того, складання податкової звітності про виплати працівникам дозволяє підприємству відстежувати свої витрати на заробітну плату і інші виплати та збори, такі як соціальне страхування. Це допомагає керівництву аналізувати витрати та забезпечити їх ефективне управління.

Відповідно до Закону «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464 Звіт з ЄСВ втратив статус чинного. Мінфін наказом №773 від 15. 12. 2020 р. затвердив нову об'єднану звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ.

Новий об'єднаний звіт отримав назву - Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі - Податковий розрахунок). Податковий розрахунок включає в себе суми ПДФО, військового збору та ЄСВ. Він подається роботодавцями, замість Звіту з ЄСВ та податкового розрахунку за формою №1ДФ [33].

У програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП (надалі 1С) на основі попередньо введених даних за конкретний звітний період, автоматично складається Податковий розрахунок (нова об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ), де наведені такі показники, як суми доходів, нарахованих та сплачених на користь платників податку, і суми утриманого податку.

Податковий розрахунок подається щоквартально, протягом 40 календарних днів після звітного кварталу, інформація у звітності подається з розбивкою за місяцями, до органів ДПС.

Дана звітність є обов'язковою для подання всіма суб'єктами господарювання, що утримують та сплачують ПДФО, ЄСВ та ВЗ, з доходів, які нараховують своїм працівникам.

Податковий розрахунок складається з основної частини, яка включає три розділи та шести додатків до неї. Податковий розрахунок з додатком 4ДФ ТОВ «Професійні облікові системи» наведено у додатку Д.

Перший розділ має назву «Нарахування доходу та єдиного внеску за найманих працівників в розрізі місяців звітного кварталу», та містить інформацію, що розраховується на основі даних, що наведені в додатку 1, обов'язково за відокремленням кожного місяця у кварталі. Даний розділ стосується даних про ЄСВ, які до Наказу №773 МФУ від 15.12.2020 відображалися у Звіті про ЄСВ. Другий та третій розділ заповнюють лише окремі категорії страхувальників.

В основній частині Податкового розрахунку ТОВ «Професійні облікові системи» відображають інформацію про підприємство та його реквізити, також у проміжному блоці вказують статистичні дані про працівників та інформацію про додатки. Крім того, заповнюють форму відображаючи дані про нарахований ЄСВ.

Товариство заповнює лише три додатка з шести (Д1, Д4 та Д5), так як ще два призначені для бюджетних установ і ще один при спеціально визначених умовах. Додатки в Податковому розрахунку по своїй необхідності є невід'ємною частиною звітності.

Структуру Податкового розрахунку, кому варто складати додатки, а також призначення кожного додатку Декларації наведено в таблиці 3.6.

Податковий розрахунок ТОВ «Професійні облікові системи» подає до територіального органу ДПС у електронній формі за допомогою програми «М.Е.Дос», використовуючи для підписання кваліфікований електронний підпис. Для підприємств ідентифікатор звіту - J0500109. Також звіт можна подавати у паперовому форматі з печаткою та підписаний уповноваженими особами [35, с. 1].

Особливої уваги потребує детальний розгляд методики складання додатку 4ДФ (4), який є подібний до старої форми №1ДФ. Додаток складається з двох розділів, але на відміну від старої форми №1ДФ, в ньому потрібно окремо

відображати дані з ПДФО та ВЗ відповідно у графах 5а та 5. Другий розділ додатку також має графу «Військовий збір», але він призначений для виправлення помилок за періоди до 01.01.2021. Додаток 4ДФ складають за кожен місяць, тому у звіті має міститись три таких додатка, відповідно за кожен місяць звітного кварталу.

Таблиця 3.6 - Структура Податкового розрахунку (нова об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ)

Додаток	Призначення	Подання звіту
Додаток 1 (Д1)	У додатку 1 наводиться інформація про нарахування зарплати (доходу) застрахованим особам	Всі суб'єкти господарювання
Додаток 2 (Д2)	У додатку 2 наводяться дані про працівників, які доглядають за дитиною, та отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, також при усиновленні дитини, доглядають за дитиною з інвалідністю.	Лише бюджетні установи
Додаток 3 (Д3)	В додатку 3 відображають дані про працівників, які проходять строкову військову службу	Лише бюджетні установи
Додаток 4 (Д4)	Сума нарахованого доходу, утриманого та сплаченого ПДФО та військового збору наводиться в додатку 4.	Всі суб'єкти господарювання
Додаток 5 (Д5)	Додаток 5 призначений для відображення даних трудових відносин працівників та період проходження військової служби	У випадку подій, передбачених п. 5 Розд. IV Порядку № 4
Додаток 6 (Д6)	У Додатку 6 наводяться відомості, що містять підстави щодо обліку спеціального стажу категоріям працівників згідно законодавства.	У разі наявності працівників, за якими ведеться облік спец. стажу

Джерело: створено автором на основі [33;34]

У додатку 4ДФ Товариство надає дані щодо всіх доходів, які підлягали нарахуванню та були сплачені працівникам за звітний квартал (додаток Е).

Крім того, варто зауважити, що відображенню у звітності підлягають всі доходи, які підлягають оподаткуванню та ті, що не підлягають, наприклад виплати по вагітності.

На практиці часто виникає питання щодо графі 3а «Сума нарахованого доходу» та 3 «Сума виплаченого доходу» у першому розділі додатку 4ДФ у разі заповнення суми нарахованого додаткового блага, якщо нарахування було у негрошовій формі, а саме щодо відображення такої суми з урахуванням коефіцієнта: суму нарахованого доходу без врахування коефіцієнта чи саме базу оподаткування.

Але, відповідно до Наказу №4 в графі 3а потрібно зазначати суму доходу працівника з належною ознакою доходу, що визначено в класифікаторі ознак доходу [33].

Проте варто зазначити, що згідно п. 164.5 ст. 164 ПКУ коефіцієнт передбачений з метою визначення бази оподаткування, а отже, при нарахуванні додаткового блага, яке надається платнику податку в негрошовій формі.

При цьому відображення суми нарахованого доходу працівнику додатка 4ДФ у графах 3а та 3 податкового розрахунку здійснюється з урахуванням цього коефіцієнта [33].

На основі вищеописаного, зазначаємо, що у разі виплати працівнику в натуральній формі додаткового блага, відображаємо таку суму без врахування коефіцієнта в графі 3а у додатку 4ДФ.

При застосуванні ПСП до нарахованої суми доходу, потрібно зазначати це у графі 9 першого розділу додатка 4ДФ.

В залежності від відповідної ознаки доходу, у графі 6 податковий агент відображає доходи у вигляді заробітної плати (ознака «101»), додаткового блага (ознака «126»), подарунків (ознака «160» у разі перевищення 25% від розміру заробітної плати, якщо ні - ознака «126») та інші виплати працівникам, яким протягом звітного кварталу такі доходи нарахували, сплатили або надали.

Перелік ознак доходів та їх класифікація наведено в додатку до Наказу №4. Витяг, з якого подано в додатку.

Рядки щодо кожного працівника потрібно заповнювати в залежності від ознак доходу, тобто якщо ознак доходу дві, то по працівнику заповнюються два рядки. При цьому колонки 7,8 і 9 заповнюються один раз щодо кожного працівника.

Після заповнення розділів додатку 4ДФ, в кінці потрібно надати наступну інформацію, окрім дати подання та підписів:

- кількість заповнених рядків розділу I;
- загальну кількість працівників, інформацію до яких містить додаток;
- кількість сторінок додатка.

Для визначення кількості заповнених рядків розділу I підсумковий рядок не враховується.

У другому розділі об'єднаного звіту «Зведені дані про оподаткування процентів, виграшів (призів) в лотерею» надається інформація щодо того, яку суму податку потрібно відрахувати з виграшу, а також як цей податок розраховується.

Якщо дані про доходи були неправильно введені, можливо виправити помилку, допущену в розрахунку за формою 1ДФ при наступних умовах:

- 1) бухгалтер підприємства самостійно знайшов помилки в фактично поданих розрахунках в додатку 4ДФ;
- 2) контролюючий орган надіслав лист, в якому міститься інформація щодо виявлених помилок.

Відповідно до рядку 10 розділу I Порядку, виправити помилки у раніше поданому додатку 4ДФ можна одним з двох можливих методів: податковий агент має можливість подати або звітний новий Податковий розрахунок, або уточнюючий Податковий розрахунок.

Звітний новий додаток 4ДФ Податкового розрахунку використовується для виправлення помилок у розрахунках за попередній податковий період. Це означає, що попередній розрахунок анулюється, і замість нього подається новий, в якому виправлені всі помилки. Цей спосіб є практичним, коли помилок небагато і вони легко виправляються.

Уточнюючий додаток 4ДФ Податкового розрахунку використовується для виправлення помилок за більш раннім терміном подання розрахунків, які стосуються попередніх податкових періодів. У цьому випадку, замість анулювання попереднього розрахунку, подаються уточнюючі дані, що вказують на визначення помилок і виправлення їх [33, п. 7].

Для того, щоб виключити рядок з помилкою, потрібно в попередньо поданому додатку 4ДФ в колонці 10 зазначити «1», це означає що рядок підлягає виключенню.

На заміну такого рядка треба заповнити достовірні дані та в колонці 10 зазначити «0», що означає рядок на введення. Обов'язково мають бути попередній рядок з допущеною помилкою та новий з виправленими достовірними даними, для показу відображення змін.

Для прикладу наведемо виправлення помилки, допущеної в частині раніше поданого додатка 4ДФ, при складанні розрахунку звітний новий Податковий розрахунок в табл. 3.7.

Таблиця 3.7 - Частина I розділу звітний новий розрахунок додаток 4 ДФ за травень 2 кварталу 2023 року

1	2	3а	3	4а	4	5а	5	6	7	8	9	10
8	4656771328	18300,00	18300,00	3294,00	3294,00	274,50	274,50	101	—	—	—	1
9	3699710516	18300,00	18300,00	3294,00	3294,00	274,50	274,50	101	—	—	—	0
<...>												

Джерело: витяг із додатка 4ДФ за травень 2 кварталу 2023 року

У разі, якщо потрібно виправити помилку у 4ДФ за періоди до 2021 року, потрібно дотримуватись наступних вимог:

- 1) у номері місяця у кварталі потрібно вказати «3»;
- 2) суми у графах 3а та 3, 4а та 4 зазначаються без відокремлення по місяцях;
- 3) графи 5а, 5 у розділі I не потрібно заповнювати, тому що до 2021 року їх не було.

Якщо помилка щодо перерахованої суми ПДФО до бюджету, яка підвищує суму податкових зобов'язань, була виявлена самостійно підприємством, яке звітує, то підприємство несе адміністративну відповідальність у вигляді штрафу.

Але у разі, якщо було виправлено помилку у звіті до настання граничного строку для сплати ПДФО, то відповідальність у вигляді штрафів не застосовується.

Відповідно до п. 119.1 ПКУ штраф за неподання об'єднаної звітності складає 1020 грн, у разі повторного неподання протягом року штраф збільшується до 2040 грн [5].

Варто зазначити, якщо внаслідок проведення перерахунку ПСП чи перерахунку податку виникли помилки у розрахунку, наприклад при відпустці зі збереженням заробітної плати або наданню лікарняних - штраф не застосовується.

Податковий розрахунок (нова об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ) ТОВ «Професійні облікові системи» подає за кожен звітний квартал протягом 40 днів з дня крайнього дня звітного періоду, якщо кінцевий термін подачі – вихідний або святковий день, то останній день подачі звіту – наступний робочий день.

ТОВ «Професійні облікові системи» подає нову об'єднану звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ лише у електронному форматі через програму «М.Е.Дос». Складання такого звіту відбувається наступним чином: в програмі 1С відкриваємо звіт Об'єднана звітність ПДФО та ЄСВ_UTP.erf., де потрібно вказати організацію, період складання звіту та натискаємо кнопку «ОК».

Для автоматичного заповнення звіту натискаємо на кнопку «Заповнити», звіт буде заповнено на основі даних у 1С, після заповнення звіту зберігаємо його та переходимо у Додаткові звіти й обробки, де вибираємо модуль «медова стиковка» з 1С – це зовнішня обробка для програми 1С, за допомогою якої можна обмінюватися первинними документами між обліковою системою 1С та програмою М.Е.Дос.

Натиснувши кнопку розділі «Звіти» зазначаємо назву організації, звітний період та оберемо тип документа, зокрема, Звіт ПДФО та ЄСВ. Після чого, відмічаємо потрібні додатки і натискаємо Пошук звітів.

Далі передаємо звіт в програму «М.Е.Дос. В програмі «М.Е.Дос» переходимо у розділ «Звітність», обираємо потрібний період, перевіряємо перенесений пакет звіту, додаємо дані, яких не вистачає.

Результат складеного звіту, та відображену інформацію в ньому перевіряє головний бухгалтер Товариства, звіряючи з даними рахунків 6411, 6421, 651 та ОСВ 66. Після чого звіт підписується кваліфікованим електронним підписом та відправляється до територіального контролюючого органу.

3.3. Шляхи удосконалення оподаткування оплати праці в умовах воєнного та післявоєнного стану

Надходження з утриманих податків з виплат працівників суб'єктів господарювання є важливою складовою формування місцевих бюджетів. Здійснення реалізації реформи бюджетної децентралізації та забезпечення ефективності міжбюджетних відносин є важливим кроком у соціально-економічному розвитку країни загалом. Ця реформа передбачає передачу певних фінансових повноважень та ресурсів з центрального рівня влади до місцевих органів влади.

Головна ціль даної реформи - забезпечення більшої фінансової самостійності на місцевому рівні, з метою ефективного вирішення проблем та забезпечення потреб громадян. Це дозволяє місцевому населенню бути більш активним у прийнятті рішень, збільшує прозорість та відповідальність органів місцевого самоврядування.

Реформа також сприяє забезпеченню більшої ефективності міжбюджетних відносин. Це означає, що кошти, які передаються від центрального уряду до місцевих органів влади, повинні бути використані ефективно та на користь розвитку громад. Регулювання розподілу фінансових ресурсів і збалансованості міжбюджетних відносин є важливим аспектом цієї реформи, який допомагає забезпечити справедливий розподіл ресурсів та допомагає зменшити нерівності між регіонами [36, с. 2].

Важливою складовою даної реформи є заходи, які направлені з метою покращення розподілу надходжень ПДФО в бюджет між адміністративно-територіальними одиницями, які мають включати наступні критерії:

- загальна чисельність зареєстрованого населення;
- види розміру населеного пункту, для якого включається коефіцієнт для врахування обсягу надлишку товарів і послуг за рахунок трудової міграції;
- чисельність дітей дошкільного віку.

Враховуючи ситуацію, яка пов'язана з військовою агресією Росії проти України, у суб'єктів господарювання можуть виникати проблемні питання щодо обліку та оподаткування оплати праці. Наприклад, у разі простою або неявки працівника на роботу. З початку повномасштабного вторгнення багато підприємств знаходились в радіусі бойових дій.

На сьогодні, нормативно-правове забезпечення, що регулює облік та оподаткування оплати праці, поступово адаптується до нових умов. А саме Законом України від 15.03.2022 № 2120-IX (законопроект 7137-Д).

Набуття чинності Закону стало важливим кроком для підтримки українського бізнесу в умовах війни та післявоєнного стану розбудови країни, було введено нову податкову модель.

Відповідно за нею ПДФО та ВЗ не оподатковується:

- надана допомога для учасників бойових дій та особам, які живуть на території бойових дій;
- нецільова благодійна допомога особам, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ;
- допомога на медичне обслуговування, лікування, або компенсація їх вартості постраждалих від наслідків війни [37].

Законодавчі органи влади поступово покращують систему оподаткування оплати праці, але на сьогодні загальний процес ще є недостатньо досконалим [38, с. 95].

Задля збільшення податкових надходжень з виплат працівників підприємств до бюджетів, необхідним є:

- 1) зниження податкових ставок для працівників, які отримують відносно низький рівень оплати праці;
- 2) диференціювати ставки податків, які утримуються з виплат працівників в залежності від рівня оплати праці та виду діяльності;
- 3) враховувати індивідуально для кожного працівника його сімейний стан, наприклад наявність та кількість дітей.

Як відомо, ПДФО зараховується до місцевого бюджету, де суб'єкт господарювання є платником податку.

Однією з проблем справляння ПДФО є те, що існує прив'язка до територіальної громади, а оскільки більшість підприємств функціонують в великих містах, велика кількість працівників проживають в інших територіальних громадах. В результаті виникає дисбаланс, так як ПДФО сплачується одній територіальній громаді, а послуги надаються іншій [39, с. 79].

Рішенням вищеописаної проблеми є реформування процесу зарахування ПДФО до місцевих бюджетів та надання працівникові можливість обирати, до якого бюджету сплачувати податок.

У післявоєнний період, для покращення оподаткування оплати праці з метою підвищення економічно-соціального рівня держави та її громадян, вважаємо доцільним буде провести наступні реформи:

- 1) Для працівників суб'єктів господарювання встановити прогресивні ставки ПДФО, в залежності від рівня доходів, що в свою чергу здійснить потужний вплив на зміцнення «середнього класу» громадян.

Тобто мається на увазі, що для працюючого населення був встановлений відповідний рівень доходу, якого б вистачало для базових потреб населення, а податки утримувалися лише у якості «накопичення». Це сприятиме зниженню напруги в суспільстві та зменшення податкового навантаження на малозабезпечених громадян України.

- 2) Виключити оподаткування мінімальної заробітної плати ПДФО, адже діючі нині правила порушують сплату реальної заробітної плати.

Така реформа сприятиме збільшенню доходів працівників на найнижчому рівні та зменшенню навантаження на них та допоможе підтримати соціальну справедливість, адже працівники з низькими доходами отримають більше коштів на свої основні потреби.

Крім того, це також може стимулювати економічний розвиток, оскільки підвищення доходів для малозабезпеченого населення призведе до збільшення споживчої активності та попиту на товари і послуги.

3) Варто підвищити рівень мінімальної заробітної плати та відповідно змінити ставки податку. Водночас, зміна ставок податку може забезпечити додаткові кошти для державного бюджету, які можуть бути витрачені на розвиток інфраструктури, охорону здоров'я, освіти та інші соціальні потреби. Податкові надходження до бюджету також варто підвищити шляхом зростання доходів населення, створення робочих місць, збільшення інвестицій в економіку.

4) Прозорість та вдосконалення податкової звітності, адже існує проблема в дублюванні даних з окремих секторів, це в свою чергу вимагає більше часу як на створення так і на перевірку звітності.

Спрощення та перегляд потреби додатків у податковій звітності сприятимуть оптимізації та швидкості виконання своїх зобов'язань як контролюючими органами так і підприємствами.

Одним з можливих методів для досягнення даних цілей може бути впровадження цифрових технологій та автоматизованих систем обробки податкових даних.

Наприклад, використання цифрових форматів файлів для податкової звітності може спростити обмін інформацією між різними інстанціями та зменшити ймовірність помилок.

З метою удосконалення взаємовідносин між платниками податків та контролюючими органами вважаємо необхідним сприяти:

- покращенню процесів вирішення податкових спорів шляхом впровадження спеціальної електронної системи, що дозволить зменшити час вирішення спорів і покращити задоволеність платників податків;

- зменшенню рівня корупції в податковій сфері, шляхом пропонує регулярних перевірок компетентності працівників податкових органів;
- розвитку інституту податкового консультування громадян, шляхом впровадження онлайн-сервісів, що надаватимуть безкоштовні консультації щодо податкових питань громадянам;
- удосконаленню та спрощенню механізму взаємодії податкових органів з платниками податків, шляхом забезпечення швидкого доступу до інформації про стан розрахунків та виконання податкових зобов'язань.

Висновки до Розділу 3

На ТОВ «Професійні облікові системи» проводиться перерахунок податку та податкових соціальних пільг в кінці звітного року. відповідно до правил, встановлених ст. 169 ПКУ.

У випадку, якщо з отриманого доходу працівника не відбулося утримання ПДФО, Товариство, як податковий агент зобов'язане було провести таке утримання, тому відповідальність за утримання ПДФО покладається на нього.

Сума утримання ПДФО на Товаристві відображається по дебету рахунка 661, що утримується з працівника. При звільненні відповідного працівника таку суму відображають у витратах поточного періоду за дебетом 977 "Інші витрати звичайної діяльності".

Для оподаткування виплат працівників ТОВ «Професійні облікові системи» використовують аналітичні рахунки 6411 «Розрахунки за податком на доходи фізичних осіб» та 6421 «Розрахунки за військовим збором». Відповідно, за дебетом цих рахунків відображається сума сплати ПДФО або ВЗ в залежності від рахунку, а за кредитом – сума утримання.

ТОВ «Професійні облікові системи» за допомогою програми 1С Бухгалтерія 8.3:УТП проводить аналітичний та синтетичний облік розрахунків за ПДФО в

Журналі 3, Головній книзі та у Відомості аналітичного обліку розрахунків з бюджетом.

ТОВ «Професійні облікові системи» подає нову об'єднану звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ лише у електронному форматі через програму «М.Е.Дос». Складання такого звіту відбувається наступним чином: в програмі 1С відкриваємо звіт Об'єднана звітність ПДФО та ЄСВ_UTP.erf.

Для виправлення помилки у раніше поданому додатку 4ДФ можна скористатися одним з двох можливих методів: податковий агент має можливість подати або звітний новий Податковий розрахунок, або уточнюючий Податковий розрахунок.

Для автоматичного заповнення звіту натискаємо на кнопку «Заповнити», звіт буде заповнено на основі даних у 1С, після заповнення звіту за допомогою модуля «медова стиковка» передаємо звіт в програму «М.Е.Дос. В програмі «М.Е.Дос» переходимо у розділ «Звітність», обираємо потрібний період, перевіряємо перенесений пакет звіту, додаємо дані, яких не вистачає.

Результат складеного звіту, та відображену інформацію в ньому перевіряє головний бухгалтер Товариства, звіряючи з даними рахунків 6411, 6421, 651 та ОСВ 66. Після чого звіт підписується кваліфікованим електронним підписом та відправляється до територіального контролюючого органу.

Підприємства України зобов'язані утримувати податки з виплат працівникам відповідно до чинного законодавства, тому запропоновані шляхи вдосконалення в умовах воєнного та післявоєнного стану мають бути прийняті на державному рівні, та сприяти стабільності, поновленню та покращенню економіки країни, а саме:

- реалізація реформ, спрямованих на забезпечення більшої ефективності міжбюджетних відносин, що допоможе забезпечити справедливий розподіл ресурсів та допомагає зменшити нерівності між регіонами;
- підвищити рівень податкових надходжень з виплат працівників до бюджетів, шляхом зниження податкових ставок для малозабезпечених працівників,

диференціювати ставки податків та враховувати наявність дітей кожного працівника.

- удосконалити взаємовідносини між податковими органами та суб'єктами господарювання, що допоможе прискорити подання та перевірку податкової звітності, зменшити рівень корупції та підвищити рівень комунікації.

Одним з можливих методів для досягнення даних цілей може бути впровадження цифрових технологій та автоматизованих систем обробки податкових даних.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження, розглянувши законодавчі вимоги, нормативно-правові документи, первинні документи, реєстри аналітичного та синтетичного обліку, фінансову, статистичну, податкову звітність ТОВ «Професійні облікові системи», які відображають дані про бухгалтерський облік та оподаткування виплат працівників на підприємстві, можна сформулювати наступні висновки:

1) Рішенням проблеми оплати праці «в конверті» можуть бути створення прозорої системи оподаткування виплат працівників та покращення діяльності системи нагляду за діяльністю підприємств, що включає збільшення кількості та ретельності перевірок підприємств, в основі якого закладені принципи прозорості, неупередженості та законності.

2) Сфера правового регулювання праці має низку проблем, такі як неправильне тлумачення змісту нормативно-правових актів через недосконалість, недостатній захист прав працівників у законодавстві з боку держави, корупція у сфері трудових відносин.

Рішеннями описаних проблем є безперервне реформування та адаптація законодавчого забезпечення у сфері оплати праці до зовнішніх умов економічного середовища, посилення контролю за дотриманням трудового законодавства, удосконалення нормативно-правової бази, забезпечення ефективної системи судового захисту прав працівників, боротьба з корупцією в сфері трудових відносин.

Додатковим заходом може бути створення механізмів для залучення громадськості та незалежних експертів до моніторингу та контролю за дотриманням норм трудового законодавства.

3) Основним загальнодержавним податком, який утримується з доходів громадян є ПДФО. Протягом останніх п'яти років ПДФО отримує друге місце в структурі всіх податкових надходжень до зведеного бюджету України, адже у 2022 році загальний обсяг ПДФО складав 420,6 млрд. грн. Основною причиною цього

стало підняття мінімальної заробітної плати та збільшення довіри до банківського сектору.

4) ТОВ «Професійні облікові системи» застосовує систему погодинно-преміальної оплати праці, а затрати праці вимірює двома показниками: людино-дні і людино-години. Перевагою такої системи оплати праці є те, простий розрахунок, недоліком - не враховує індивідуальний внесок працівника. Це може призвести до нерівності в оплаті між працівниками, які можуть мати різні рівні ефективності та якості виконаної роботи, крім того, така система може стимулювати працівників до зайняття більш тривалого часу на виконання завдань, а не до ефективності та продуктивності.

5) Узагальнена інформація про розрахунки з працівниками відображається ТОВ «Професійні облікові системи» на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Всі господарські операції щодо обліку розрахунків та нарахуванню виплат працівникам здійснюються на підставі первинних документів, що створюються в програмі 1С Бухгалтерія 8.3:УТП.

Синтетичний облік розрахунків з працівниками ТОВ «Професійні облікові системи» проводиться в Журналі-ордері № 5, де відображають суму нарахованої заробітної плати, суму відрахувань та суми забезпечення майбутніх витрат. Дебетові обороти по рахунках 47, 65, 66 в Журналі-ордері № 5 відображають на підставі Розрахунково-платіжної відомості.

Нарахування лікарняних оформлюється на підставі листка непрацездатності. Відповідно до Порядку № 100, Товариство розраховує середню заробітну плату працівникам для оплати відпусток.

Вважаємо, що такий підхід, при оплаті відпускних, є простим для розрахунку та уникне ситуацій, коли працівник має отримати недостатню компенсацію за відпустку.

6) ТОВ «Професійні облікові системи», для розкриття інформації про виплати працівникам у фінансовій та статистичній звітності, використовує сучасні інформаційні системи такі як 1С Бухгалтерія 8.3:УТП та М.Е.Дос.

Головний бухгалтер на основі первинних документів, даних аналітичного та синтетичного обліку Товариства, оформлює та подає фінансову звітність малого підприємства за допомогою програми М.Е.Дос за формами № 1-м та № 2-м. З метою відображення інформації щодо заборгованості підприємства з оплати праці працівникам, підприємство щомісяця формує та подає у програмі М.Е.Дос статистичну звітність - Звіт про заборгованість з оплати праці (ф. 3- борг).

Загалом, використання сучасних інформаційних систем у звітності підприємства може значно полегшити та автоматизувати процес створення звітів, але вимагає дотримання правильних процедур контролю, забезпечення якості даних та належну кваліфікацію бухгалтерів.

7) На ТОВ «Професійні облікові системи» проводиться перерахунок податку та податкових соціальних пільг в кінці звітного року. відповідно до правил, встановлених ст. 169 ПКУ.

Сума утримання ПДФО на Товаристві відображається по дебету рахунка 661, що утримується з працівника. Для оподаткування виплат працівників ТОВ «Професійні облікові системи» використовують аналітичні рахунки 6411 «Розрахунки за податком на доходи фізичних осіб» та 6421 «Розрахунки за військовим збором». Відповідно, за дебетом цих рахунків відображається сума сплати ПДФО або ВЗ в залежності від рахунку, а за кредитом – сума утримання.

ТОВ «Професійні облікові системи» за допомогою програми 1С Бухгалтерія 8.3:УТП проводить аналітичний та синтетичний облік розрахунків за ПДФО в Журналі 3, Головній книзі та у Відомості аналітичного обліку розрахунків з бюджетом.

8) ТОВ «Професійні облікові системи» подає нову об'єднану звітність з ПДФО, ЄСВ, ВЗ лише у електронному форматі через програму «М.Е.Дос».

Для автоматичного заповнення звіту натискаємо на кнопку «Заповнити», звіт буде заповнено на основі даних у 1С, після заповнення звіту зберігаємо його та переходимо у Додаткові звіти й обробки де за допомогою модуля «медова стиковка» з 1С надсилаємо звітність до програми М.Е.Дос.

Натиснувши кнопку розділі «Звіти» зазначаємо назву організації, звітний період та оберемо тип документа, зокрема, Звіт ПДФО та ЄСВ. Після чого, відмічаємо потрібні додатки і натисаємо Пошук звітів.

В програмі «М.Е.Дос» переходимо у розділ «Звітність», обираємо потрібний період, перевіряємо перенесений пакет звіту, додаємо дані, яких не вистачає. При застосуванні ПСП до нарахованої суми доходу, потрібно зазначати це у графі 9 першого розділу додатка 4ДФ.Результат складеного звіту, та відображену інформацію в ньому перевіряє головний бухгалтер Товариства , звіряючи з даними рахунків 6411, 6421, 651 та ОСВ 66.

Після чого звіт підписується кваліфікованим електронним підписом та відправляється до територіального контролюючого органу.

9) Шляхи вдосконалення оподаткування оплати праці в умовах воєнного та післявоєнного стану мають бути прийняті на державному рівні, та сприяти стабільності, поновленню та покращенню економіки країни, та реалізовуватись реформами, спрямованими на:

- забезпечення більшої ефективності міжбюджетних відносин, що допоможе забезпечити справедливий розподіл ресурсів та допомагає зменшити нерівності між регіонами; підвищення рівня податкових надходжень з виплат працівників до бюджетів, шляхом зниження податкових ставок для малозабезпечених працівників, диференціювати ставки податків та враховувати наявність дітей кожного працівника;

- удосконалення взаємовідносин між податковими органами та суб'єктами господарювання, що допоможе прискорити подання та перевірку податкової звітності, зменшити рівень корупції та підвищити рівень комунікації між ними.

Список використаних джерел

- 1) Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95–ВР. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=108%2F95-%E2%F0>. (дата звернення: 30.10.2023).
- 2) А. Сміт. Дослідження про природу та причини багатств народів (книги I–III) / Адам Сміт. – М.: Наука, 1992. – 572 с.
- 3) Кір'ян Т.М., Куліков Ю.М., Сафонов В.В. Гідна заробітна плата у становленні соціальної держави // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 1(52). – С. 25.
- 4) Мочерний С.В., Довбенко М.В. Економічна теорія: Підручник. - К.: Видавничий центр —Академія, 2012. – 769 с.
- 5) Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. Дата оновлення: 23.11.2023. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 24.11.2023).
- 6) Тютюнник І.В., Антонюк Н.А. і Котенко Н.В. Тіньова зайнятість населення: форми прояву та наслідки для економіки країни. Економічний вісник запорізької державної інженерної академії. 2021. Вип.6. С. 259–263.
- 7) ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ Збірник матеріалів VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ від 11.05.2023.- 292 с.
- 8) Доходи держбюджету України URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/> (дата звернення: 25.10.2023).
- 9) Гром А.І., наук. кер. Пилявець В. М.. Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків оплати праці: стаття. Київ: Вісник Київського інституту бізнесу та технологій, 2018. 77 с.

- 10) Кодекс законів про працю України: Закон України № 357/96-ВР від 10.09.96. Дата оновлення: 01.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 30.10.2023).
- 11) Конституція України: Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996. Дата оновлення: 03.09.2023. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/Z960254K> (дата звернення: 30.10.2023).
- 12) Про колективні договори та угоди: Закон України від 01.07.1993 р. № 3356–ХІІ. Дата оновлення: 11.12.2022. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>. (дата звернення 30.10.2023).
- 13) Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. № 966–ХІV. Дата оновлення: 11.12.2022. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-14>. (дата звернення: 30.10.2023).
- 14) Про затвердження Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 № 601. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>. (дата звернення: 30.10.2023).
- 15) Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-ХІV (із змінами і доповненнями). Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 30.10.2023).
- 16) Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 № 504/96–ВР. Дата оновлення: 29.07.2023. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення 30.10.2023).
- 17) Про затвердження Порядку проведення індексації грошових доходів населення : Закон України від 17.03.2003 № 1078. Дата оновлення: 09.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1078-2003-%D0%BF#Text>. (дата звернення 30.10.2023).
- 18) Дубіна М.В., Калягіна О.М. Нормативне регулювання та забезпечення обліку розрахунків з оплати праці на сільськогосподарських підприємствах.

- Науковий вісник Херсонського державного університету, 2018. Вип. 1. Ч.1. С. 149-152. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_15/1/40.pdf (дата звернення: 31.10.2023).
- 19) Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати. Наказ Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5. Дата оновлення: 24.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text> (дата звернення: 31.10.2023).
 - 20) Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / О.А Грішнова. – К: Знання, 2011. – 535 с.
 - 21) Прогресивні форми організації і оплати праці – основи ефективного управління підприємством / Т. А. Костишина, Н. І. Огуй, Л. В. Степанова. – Полтава, 2009. – 215 с.
 - 22) Ревко А. М. Заробітна плата як економічна категорія та її вплив на процеси модернізації регіонального господарського комплексу // Новітні технології у науковій діяльності і навчальному процесі : Всеукраїнська науковопрактична конференція студентів, аспірантів та молодих учених, 19-20 квітня 2015 р. : тези доповідей. – Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2015. – Т. 1 : Технічні та економічні науки. – 607 с.
 - 23) Онищенко А.В. Підвищення мотивації праці персоналу підприємства. Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. 2019. № 1. URL: <http://localhost:8080/xmlui/handle/123456789/771> (дата звернення: 01.11.2023).
 - 24) Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 04.11.2023).
 - 25) Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. : ЦУЛ, 2016. 422 с.

- 26) Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. 2-ге видання: Центр учб. літ., 2016. 424 с.
- 27) Машевська А.А. Теоретичне підґрунтя організації оплати праці суб'єктів господарювання. Ефективна економіка, 2019. №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/189.pdf (дата звернення: 14.11.2023).
- 28) Навчальні матеріали онлайн: електронний ресурс. URL:https://pidru4niki.com/1791081953263/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/analitichniy_sintetichniy_oblik_oplati_pratsi (дата звернення: 04.11.2023).
- 29) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» від 25.02.2000: Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>. (дата звернення: 14.11.2023).
- 30) Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам». Дата оновлення: 01.01.2012. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_011. (дата звернення: 15.11.2023).
- 31) Гуруріна Н.В., Беснюк А.М. Організація обліку оплати праці на підприємствах: проблеми та шляхи їх вирішення. Економіка та суспільство, 2021. № 23. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/> (дата звернення: 15.11.2023).
- 32) Про затвердження форм державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) "Звіт із праці" та № 1-ПВ (квартальна) "Звіт із праці": Наказ Державної служби статистики України від 12.05.2022 № 87. Дата оновлення: 24.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0087832-22#Text>. (дата звернення: 15.11.2023).
- 33) Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску і Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового

розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4. Дата оновлення: 05.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15#Text>. (дата звернення: 17.11.2023).

- 34) Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року №4: Наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2023 № 113. Дата оновлення: 05.05.2023. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovozakonodavstvo/nakazi/78202.html>. (дата звернення: 17.11.2023).
- 35) Арт-звіт: електронний ресурс. URL: <https://art-zvit.com.ua/novyny/z-1-zhovtnja-2023-r-podatkovij-rozrahunok-sum-dohodu-narahovanogo-splachenogo-na-korist-platnikov-podatkov-fizichnih-osib-i-sum-utrimanogo-z-nih-podatku-a-takozh-sum-narahovanogo-iedinogo-vnesku-poda/>. (дата звернення: 17.11.2023).
- 36) Factor: електронний ресурс. Дата звернення: 25.09.2022; URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/june/issue-50/article-18968.html>. (дата звернення: 17.11.2023).
- 37) Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від від 15.03.2022 № 2120-IX. Дата оновлення: 17.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>. (дата звернення: 17.11.2023).
- 38) Брік С.В., Дегтяр Д.В. Шляхи вдосконалення організації обліку оплати праці на підприємстві. Вісник НТУ «ХПІ». 2015. № 60 (1169). С. 94-97. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/20569/1/vestnik_KhPI_2015 (дата звернення: 18.11.2023).
- 39) Садовніков О.А., Сировой Г.В. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та удосконалення їх шляхів. Вісник Східноукраїнського

національного університету імені Володимира Даля: науковий журнал, 2011. № 8(162). Ч. 1. С. 76 – 83 (дата звернення: 20.11.2023).

- 40) Ярошенко Ф. О., Павленко В. В., Павленко В. П. Історія податків та оподаткування в Україні : навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. С. 416.
- 41) Шевченко Р. Ю., Розвиток оподаткування доходів фізичних осіб в умовах упровадження Податкового кодексу України. Наукові праці НДФІ. Київ, 2015. С. 11-19.
- 42) Шевчук І.В. Шляхи зростання фіскального значення оподаткування доходів фізичних осіб. Формування стратегії розвитку регіонального : наук. - практ. конф. (Житомир, 30 травня 2013 р.). Житомир, 2014. С.283-286.
- 43) Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 р. № 1788–XII. Дата оновлення: 13.04.2022. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>. (дата звернення: 10.01.2022).
- 44) Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. № 966–XIV. Дата оновлення: 25.03.2023. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-14>. (дата звернення: 10.10.2023).
- 45) Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057–IV. Дата оновлення: 07.07.2022. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>. (дата звернення: 15.10.2023).
- 46) Про затвердження порядку обчислення середньої заробітної плати: Постанови Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100. Дата оновлення: 07.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.10.2023).
- 47) Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. 2-ге видання: Центр учб. літ., 2016. 424 с.
- 48) Скорнякова Ю.Б. Єдиний податок юридичних осіб: питання відображення в обліку та фінансовій звітності / Скорнякова Ю.Б// Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління». 2019. Т. 30(69). № 4. С. 146–153.

- 49) Пашкевич Ю.О. Основи оподаткування діяльності аграрних підприємств/ Пашкевич Ю.О.// Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 16-17 травня 2019 р. – Дніпро : ННІЕ, 2019. - С.76-78.
- 50) Міхєєв І.Д. Використання податкової інформації в розрахунках з бюджетом /Міхєєв І.// Пріоритетні напрямки та вектори розвитку світової науки: матеріали II Міжнародної студентської наукової конференції (Т. 1), м. Дрогобич, 19 листопада, 2021 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2021.- С.30-32.
- 51) Міхєєв І.Д. Нормативно-правове регулювання організації обліку розрахунків за податками і платежами підприємства /Міхєєв І.// Наука сьогодні: від досліджень до стратегічних рішень:матеріали III Міжнародної студентської наукової конференції (Т. 1), м. Рівне, 26 листопада, 2021 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2021. С.42-44.

ДОДАТКИ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"

найменування підприємства (установи, організації)

назва структурного підрозділу

дентифікаційний код ЄДРПОУ

39205324

Типова форма № П-5

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держкомстату України

05.12.2008 № 489

Дата заповнення	Звітний період	
	з	по
31.10.2023	01.10.2023	31.10.2023

СТАБЕЛЬ ОБЛІКУ ВИКОРИСТАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ

[illegible]

Рисунок - Табель обліку використання робочого часу

Джерело: експортовано із системи ІС Бухгалтерія 8.3:УТП ТОВ «Професійні облікові системи»

Організація / Працівник	Початкове сальдо	Всього нараховано	Оклад по днях	Премія	Відпускні	Всього утримано	Військовий збір	ПДФО	Всього виплачено	Аванс (за попереднім розрахунком)	Чергова виплата	До виплати за місяць	Кінцеве сальдо
ТОВ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"	88 262,15	164 481,67	76 875,00	82 300,00	5 306,67	32 073,93	2 467,23	29 606,70	125 670,74	33 136,72	92 534,02	132 407,74	94 999,15
Конструкторський відділ	53 959,51	93 800,00	40 000,00	53 800,00		18 291,00	1 407,00	16 884,00	71 523,14	17 563,63	53 959,51	75 509,00	57 945,37
Пономарьов Валерій Петрович	12 624,50	25 500,00	10 000,00	15 500,00		4 972,50	382,50	4 590,00	17 015,41	4 390,91	12 624,50	20 527,50	16 136,59
Антонов Владислав Олегович	23 474,50	37 300,00	15 600,00	21 700,00		7 273,50	559,50	6 714,00	30 324,31	6 849,81	23 474,50	30 026,50	23 176,69
Нерус Володимир Васильович	17 860,51	31 000,00	14 400,00	16 600,00		6 045,00	465,00	5 580,00	24 183,42	6 322,91	17 860,51	24 955,00	18 632,09
Адміністрація	24 696,84	44 631,67	22 825,00	16 500,00	5 306,67	8 703,18	669,48	8 033,70	38 372,57	9 403,86	28 968,71	35 928,49	22 252,76
Ярушина Олеся Едуардівна	2 583,87	5 075,00	3 575,00	1 500,00		989,63	76,13	913,50	4 153,62	1 589,75	2 583,87	4 085,37	2 515,62
Смигало Олег Володимирович	10 335,50	19 556,67	9 750,00	4 500,00	5 306,67	3 813,55	293,35	3 520,20	18 270,12	3 662,75	14 607,37	15 743,12	7 808,50
Литвин Андрій Володимирович	11 777,47	20 000,00	9 500,00	10 500,00		3 900,00	300,00	3 600,00	15 948,83	4 171,36	11 777,47	16 100,00	11 928,64
Відділ збуту	9 605,80	26 060,00	14 060,00	12 000,00		5 079,75	390,75	4 689,00	15 775,03	6 169,23	9 605,80	20 970,25	14 801,02
Гавінський Анатолій Сергійович	2 892,75	5 560,00	3 750,00	1 800,00		1 082,25	83,25	999,00	4 539,34	1 646,59	2 892,75	4 467,75	2 821,16
Щугов Юрій Анатолійович	6 713,05	20 500,00	10 300,00	10 200,00		3 997,50	307,50	3 690,00	11 235,69	4 522,64	6 713,05	16 502,50	11 979,86
Підсумок	88 262,15	164 481,67	76 875,00	82 300,00	5 306,67	32 073,93	2 467,23	29 606,70	125 670,74	33 136,72	92 534,02	132 407,74	94 999,15

Рисунок - Розрахунково-платіжна відомість зведена (ф.№П-7)

Джерело: експортовано із системи 1С Бухгалтерія 8.3:УТП ТОВ «Професійні облікові системи»

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

ТОВ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 66 за липень 2023 р.

Рахунок	Сальдо на початок		Обороти за період		Сальдо на кінець	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Працівники організації						
66		88 262,15	157 744,67	164 481,67		94 999,15
661		88 262,15	157 744,67	164 481,67		94 999,15
Пономарьов Валерій Петрович		12 624,50	21 987,91	25 500,00		16 136,59
Ярушина Олеся Едуардівна		2 583,87	5 143,25	5 075,00		2 515,62
Смигайло Олег Володимирович		10 335,50	22 083,67	19 556,67		7 808,50
Литвин Андрій Володимирович		11 777,47	19 848,83	20 000,00		11 928,64
Гавінський Анатолій Сергійович		2 892,75	5 621,59	5 550,00		2 821,16
Щусев Юрій Анатолійович		6 713,05	15 233,19	20 500,00		11 979,86
Антонов Владислав Олегович		23 474,50	37 597,81	37 300,00		23 176,69
Нерус Володимир Васильович		17 860,51	30 228,42	31 000,00		18 632,09
Итого		88 262,15	157 744,67	164 481,67		94 999,15

Рисунок – Оборотно-сальдова відомість по рахунку 66 за липень 2023 р.

Джерело: експортовано із системи 1С Бухгалтерія 8.3:УТП ТОВ «Професійні облікові системи»

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"	Дата(рік,місяць,число)	за ЄДРПОУ	Коди
Територія	м. Київ, Святошинський район		за КАТОТГГ ¹	2023 10 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	39205324
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням		за КВЕД	UА800000000000875983
Середня кількість працівників, осіб	15			240
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком			46.51
Адреса, телефон	Україна, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, буд.3			5002454

1.Баланс на 30 вересня 2023 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
1	2	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
Первісна вартість	1001	-	-	
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби :	1010	184,4	129,0	
первісна вартість	1011	1 856,7	1 980,3	
знос	1012	(1 672,3)	(1 851,3)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	184,4	129,0	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	199,3	139,4	
у тому числі готова продукція	1103	38,3	39,2	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 203,0	890,0	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	5,0	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	73,9	175,6	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	797,8	1 642,3	
Витрати майбутніх періодів	1170	5,2	4,5	
Інші оборотні активи	1190	42,9	147,0	
Усього за розділом II	1195	2 327,1	2 998,8	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	2 511,5	3 127,8	

Рисунок Г.1 – Фінансова звітність ТОВ «Професійні облікові системи»

Джерело: витяг з фінансової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12,0	12,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	3,0	3,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 326,7	1 969,9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 341,7	1 984,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	636,5	277,3
розрахунками з бюджетом	1620	421,7	114,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	318,7	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	5,0	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	106,6	751,5
Усього за розділом III	1695	1 169,8	1 142,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2 511,5	3 127,8

2. Звіт про фінансові результати
за 9 Місяців 2023 р.

		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10 597,2	8 938,2	
Інші операційні доходи	2120	-	-	
Інші доходи	2240	39,6	18,1	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	10 636,8	8 956,3	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 785,7)	(1 191,4)	
Інші операційні витрати	2180	(6 207,9)	(6 000,0)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(9 993,6)	(7 191,4)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	643,2	1 764,9	
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	643,2	1 764,9	

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Гавінський Віктор Сергійович

Гавінський Віктор Сергійович

(ініціали, прізвище)

Гавінська Людмила Вікторівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Рисунок Г.2 – Фінансова звітність ТОВ «Професійні облікові системи»

Джерело: витяг фінансової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

3 9 2 0 5 3 2 4

Державне статистичне спостереження

Статистична конфіденційність забезпечується
статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняБезкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

ЗВІТ ПРО ЗАБОРГОВАНІСТЬ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

на 1 листопада 2023 року

(назва місяця наступного після звітного періоду)

Подають:	Термін подання
юридичні особи	не пізніше 7-го числа кожного місяця
- територіальному органу Держстату	

№ 3-борг

(місячна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держстату

23 червня 2022 р. № 195

(зі змінами, внесеними наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:

Найменування: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"**Місцезнаходження (юридична адреса): Україна, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, буд.3

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада: _____

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

Україна, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, буд.3

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада: _____

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць
та територій територіальних громад (КАТОТТГ) за юридичною адресою

U A 8 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 8 7 5 9 8 3

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

V

Зазначте причину відсутності даних

Відсутнє явище, яке спостерігається

Рисунок Г.1 – Звіт про заборгованість з праці (№ 3-борг)

Джерело: витяг з статистичної звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Обсяги заборгованості з оплати праці на підприємстві (установі, організації)

Назва показників	Код рядка	Усього
А	Б	І
Сума заборгованості з виплати заробітної плати, тис.грн (з одним десятковим знаком)	2010	-
Сума заборгованості з виплати заробітної плати, утворена у попередні роки, тис.грн (з одним десятковим знаком) (із ряд. 2010)	2020	-
Кількість працівників, яким своєчасно не виплачено заробітну плату, осіб (у цілих числах)	2030	-
Сума заборгованості з оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця, тис.грн (з одним десятковим знаком)	2040	-
Сума заборгованості з виплати заробітної плати, яка фінансується за рахунок бюджетних коштів, тис.грн (з одним десятковим знаком) (із ряд. 2010)	2050	-
Пояснення		
Назва показника	Основна причина відхилення	
Сума заборгованості з виплати заробітної плати (ряд. 2010) більше або менше порівняно з попереднім періодом		

Місце підпису
відповідальної за дані, інформації

Віктор Гавінський
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

електронна пошта: ninber0@gmail.com

Рисунок Г.2 – Звіт про заборгованість з праці (№ 3-борг)

Джерело: витяг з статистичної звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Відмітка про отримання
(штамп контролюючого органу)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
13 січня 2015 року № 4
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 02.03.2023 року № 113)

01	Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску		011 Звітний ¹	X
			012 Звітний новий ²	-
			013 Уточнюючий ³	-
			014 Довідковий ⁴	-
02	Звітний (податковий) період ⁵	2023 (рік)	3 (квартал)	1 (номер Розрахунку)
03	Платник ⁶	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"		
		(повне найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) платника згідно з реєстраційними документами, дата та номер договору (угоди))		
031	Податковий номер ⁷ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁸ платника	39205324		
032	UA8000000000000875983	код за Кодифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад (КАТОТГ)		
033	Відокремлений підрозділ юридичної особи (зазначається виключно у разі, якщо Розрахунок подає податковий агент за відокремлений підрозділ) (повне найменування відокремленого підрозділу)			
034	Податковий номер ліквідованого платника єдиного внеску (заповнюється у разі подання розрахунку правонаступником при поданні розрахунку з типом "Уточнюючий" ⁹)		-	
035	Код філії (заповнюється у разі подання платником єдиного внеску відомостей про філію при поданні розрахунку з типом "Уточнюючий" ¹⁰)		-	
04	Податкова адреса	Україна, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, буд.3	Поштовий індекс	03164
			Телефон	0672092767
			Факс	-
			Електронна адреса	ninber0@gmail.com
05	Розрахунок подається до ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У М.КИЄВІ, ДПІ У СВЯТОШИНСЬКОМУ РАЙОНІ (СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА) (найменування контролюючого органу, до якого подається Розрахунок)			
06	Інформація про додатки, що додаються до Розрахунку та є його невід'ємною частиною		кількість додатків	кількість аркушів
061	Відомості про нарахування заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) застрахованим особам		3	-
062	Відомості про осіб, які доглядають за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відповідно до закону отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та/або при народженні дитини, при усиновленні дитини, та осіб із числа непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікунів, піклувальників, які фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю, дитиною, хворою на тяжке перинатальне ураження нервової системи, тяжку вроджену ваду розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічне, онкогематологічне захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкий психічний розлад, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гостре або хронічне захворювання нирок IV ступеня, за дитиною, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, які не встановлено інвалідність, а також непрацюючих працездатних осіб, які здійснюють догляд за особою з інвалідністю I групи або за особою похилого віку, яка за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду або досягла 80-річного віку, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу, надбавку або компенсацію відповідно до законодавства, та нарахування сум єдиного внеску за патронатних вихователів, батьків-вихователів дитячих будинків сімейного типу, прийомних батьків, якщо вони отримують грошове забезпечення відповідно до законодавства		-	-
063	Відомості про осіб, які проходять строкову військову службу		-	-
064	Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору		3	-
065	Відомості про трудові відносини осіб та період проходження військової служби		-	-
066	Відомості про наявність підстав для обліку стажу окремим категоріям осіб відповідно до законодавства		-	-
07	Код основного виду економічної діяльності		46.51	
08	Клас професійного ризику виробництва		-	
09	Ознака платника єдиного внеску		Відмітка "X" про відповідну ознаку	
091	Роботодавець		X	
092	Бюджетна установа		-	
093	Підприємство, організація всеукраїнської громадської організації інвалідів, зокрема товариств УТОГ, УТОС		-	
094	Підприємство, організація громадської організації інвалідів		-	
095	Резидент Дія Сіті		-	
10	Штатна чисельність працівників (показники кількості працівників зазначаються в цілих одиницях)		1	2
101	Середньооблікова кількість штатних працівників за звітний період, осіб		12	12
	у т.ч.			
102	працівників, яким відповідно до чинного законодавства встановлено інвалідність, осіб		1	1
103	працівників, що мають додаткові гарантії в сприянні працевлаштуванню		-	-
104	Облікова кількість штатних працівників		12	12
105	Кількість застрахованих осіб у звітному періоді, яким нараховано заробітну плату/(крім осіб, яким у звітному періоді нараховано грошове забезпечення)		13	13
106	Кількість застрахованих осіб, яким у звітному періоді нараховано грошове забезпечення		-	-
107	Кількість застрахованих осіб у звітному періоді з числа непрацюючих інших з подружжя працівників дипломатичної служби, яким нараховано єдиний внесок		-	-
108	Жінок		5	5
109	Чоловіків		11	11
110	Кількість створених нових робочих місць у звітному періоді		-	-

(грн коп.)

Код рядка	I. Нарахування доходу та єдиного внеску за найманих працівників в розрізі місяців звітного кварталу	1	2	3
1	Загальна сума нарахованого доходу (р. 1.1 + р. 1.2 + р. 1.3 + р. 1.4 + р. 1.5)	223 650,12	225 517,12	219 614,46
1.1	сума нарахованої заробітної плати	223 650,12	225 517,12	219 614,46
1.2	сума винагороди за договорами цивільно-правового характеру	-	-	-
1.3	сума оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок коштів платника податків	-	-	-
1.4	сума допомоги по тимчасовій непрацездатності, яка виплачується за рахунок коштів Пенсійного фонду України	-	-	-

Рисунок Д.1 – Податковий розрахунок (об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ та ВЗ)

Джерело: витяг з податкової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

1.5	сума допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами	-	-	-
1.6	сума нарахованої заробітної плати за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України, які не отримували доходи у вигляді грошового забезпечення ¹¹ з них:	-	-	-
1.6.1	5,3%	-	-	-
1.6.2	5,5%	-	-	-
1.6.3	22%	-	-	-
2	сума нарахованого доходу у межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок (р. 2.1 + р. 2.2 + р. 2.3 + р. 2.4 + р. 2.5)	223 650,12	225 517,12	219 614,46
2.1	Роботодавцями (22%)	219 656,87	221 532,87	217 439,73
2.2	Підприємствами, установами і організаціями, фізичними особами - підприємцями, у тому числі тими, які обрали спрощену систему оподаткування, працюючим особам з інвалідністю (8,41%)	3 993,25	3 984,25	2 174,73
2.3	Підприємствами та організаціями всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариств УТОГ, УТОС (5,3%)	-	-	-
2.4	Підприємствами та організаціями громадських організацій осіб з інвалідністю, працюючим особам з інвалідністю (5,5%)	-	-	-
2.5	додаткова база нарахування єдиного внеску (22%)	-	-	-
2.6	за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України, які не отримували доходи у вигляді грошового забезпечення ¹¹ з них:	-	-	-
2.6.1	5,3%	-	-	-
2.6.2	5,5%	-	-	-
2.6.3	22%	-	-	-
3	Нараховано єдиного внеску (р. 3.1 + р. 3.2 + р. 3.3 + р. 3.4 + р. 3.5 + р. 3.6)	48 660,34	49 072,32	48 019,64
3.1	на суми нарахованої роботодавцями заробітної плати, винагороди за виконані роботи (надані послуги) за цивільно-правовими договорами, оплати допомоги по тимчасовій непрацездатності та допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами (22,0%)	48 324,51	48 737,24	47 836,75
3.2	на суми заробітної плати, нарахованої підприємствами, установами і організаціями, у тому числі фізичними особами - підприємцями, у т. ч. тими, які обрали спрощену систему оподаткування працюючим особам з інвалідністю (8,41%)	335,83	335,08	182,89
3.2.1	на суми заробітної плати, нарахованої підприємствами, установами і організаціями, працюючим особам з інвалідністю (22 %)	878,52	876,54	478,44
3.3	на суми заробітної плати, нарахованої підприємствами та організаціями всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариствами УТОГ та УТОС (5,3%)	-	-	-
3.3.1	на суми заробітної плати, нарахованої підприємствами та організаціями всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариствами УТОГ та УТОС (22 %)	-	-	-
3.4	на суми заробітної плати, нарахованої підприємствами та організаціями громадських організацій осіб з інвалідністю, працюючим особам з інвалідністю (5,5%)	-	-	-
3.4.1	на суми заробітної плати, нарахованої підприємствами та організаціями громадських організацій осіб з інвалідністю (з умов, визначених частиною чотирнадцятою статті 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»), працюючим особам з інвалідністю (22 %)	-	-	-
3.5	на суми різниці між розміром мінімальної заробітної плати та фактично нарахованої заробітної плати роботодавцями (22,0 %)	-	-	-
3.6	на суми мінімальної заробітної плати непрацюючому іншого з подружжя працівника дипломатичної служби (22%)	-	-	-
3.7	на суму нарахованої заробітної плати за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України, які не отримували доходи у вигляді грошового забезпечення ¹¹ з них:	-	-	-
3.7.1	5,3%	-	-	-
3.7.2	5,5%	-	-	-
3.7.3	22%	-	-	-
4	Донараховано та/або доутримано єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилок, допущених в попередніх звітних періодах (р. 4.1 + р. 4.2 + р. 4.3)	-	-	-
4.1	Донараховано єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах, з них:	-	-	-
4.1.1	8,41%	-	-	-
4.1.2	5,30%	-	-	-
4.1.3	5,50%	-	-	-
4.2	Донараховано єдиний внесок за попередні звітні періоди внаслідок збільшення класу професійного ризику	-	-	-
4.3	Додатково утримано єдиного внеску за попередні звітні періоди	-	-	-
4.4	Донараховано єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України, які не отримували доходи у вигляді грошового забезпечення ¹¹ з них:	-	-	-
4.4.1	5,3%	-	-	-
4.4.2	5,5%	-	-	-
4.4.3	22%	-	-	-
5	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 5.1)	-	-	-
5.1	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті в розрізі місяців звітного кварталу	-	-	-
6	Сума на яку зменшено суму нарахувань та/ або утримань з єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах (р. 6.1 + р. 6.2 + р. 6.3)	-	-	-
6.1	Зменшено суму нарахувань з єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах та/або у зв'язку з уточненням проведенням поза межами звітного періоду, з них:	-	-	-
6.1.1	8,41%	-	-	-
6.1.2	5,30%	-	-	-
6.1.3	5,50%	-	-	-
6.2	Зменшено суму єдиного внеску за попередні звітні періоди внаслідок зменшення класу професійного ризику	-	-	-
6.3	Зменшено суму утримань за попередні звітні періоди	-	-	-
6.4	Зменшено суму нарахувань з єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України, які не отримували доходи у вигляді грошового забезпечення ¹¹ з них:	-	-	-
6.4.1	5,3%	-	-	-
6.4.2	5,5%	-	-	-
6.4.3	22%	-	-	-
7	Загальна сума єдиного внеску, що підлягає сплаті (р. 3 + р. 4 - р. 6)	48 660,34	49 072,32	48 019,64

Рисунок Д.2 – Податковий розрахунок (об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ та ВЗ)

Джерело: витяг з податкової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

8	Загальна сума єдиного внеску, що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 7)	145 752,30		
---	---	------------	--	--

II. Нарахування грошового забезпечення та єдиного внеску за військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового начальницького складу та на суми допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з вагітністю та пологами в розрізі місяців звітного кварталу (крім військовослужбовців строкової військової служби)		1	2	3
Сума нарахованого грошового забезпечення військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу (крім військовослужбовців строкової військової служби)				
1	Сума грошового забезпечення (без обмеження максимальною величиною, на яку нараховується єдиний внесок)	-	-	-
2	Сума грошового забезпечення, на яку нараховується єдиний внесок (у межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску), та додаткової бази нарахування (р. 2.1 + р. 2.2)	-	-	-
2.1	Сума грошового забезпечення, на яку нараховується єдиний внесок (у межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску)	-	-	-
2.2	Додаткова база нарахування єдиного внеску	-	-	-
Сума нарахованої допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з вагітністю та пологами:				
3	Сума допомоги жінкам військовослужбовцям	-	-	-
4	Сума допомоги жінкам військовослужбовцям, на яку нараховується єдиний внесок (у межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску (у межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску (р. 4.1 + р. 4.2))	-	-	-
4.1	Сума допомоги жінкам військовослужбовцям, на яку нараховується єдиний внесок (у межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску)	-	-	-
4.2	Додаткова база нарахування єдиного внеску	-	-	-
Сума нарахованого єдиного внеску на грошове забезпечення військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу та на суми допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з вагітністю та пологами (крім військовослужбовців строкової військової служби)				
5	На суми грошового забезпечення (р. 5.1 + р. 5.2)	-	-	-
5.1	Нараховано єдиного внеску (22,0 %);	-	-	-
5.2	Нараховано на суми різниці між розміром мінімальної заробітної плати та фактично нарахованого грошового забезпечення (22,0 %);	-	-	-
6	Донараховано та/або доутримано єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилок, допущених в попередніх звітних періодах (р. 6.1 + р. 6.2)	-	-	-
6.1	Донараховано єдиний внесок у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах	-	-	-
6.2	Додатково утримано єдиного внеску за попередні звітні періоди	-	-	-
7	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 7.1)	-	-	-
7.1	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 розділу VI Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті в розрізі місяців звітного кварталу	-	-	-
8	Зменшено суму єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах (р. 8.1 + р. 8.2)	-	-	-
8.1	Зменшено грошового забезпечення у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах	-	-	-
8.2	Зменшено суму утримань за попередні звітні періоди	-	-	-
9	Нараховано єдиного внеску на суми допомоги жінкам військовослужбовцям (р. 9.1 + р. 9.2)	-	-	-
9.1	нараховано єдиного внеску (22,0 %)	-	-	-
9.2	нараховано на суми різниці між розміром мінімальної заробітної плати та фактично нарахованою сумою допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з вагітністю та пологами (22%)	-	-	-
10	Донараховано єдиного внеску на суми допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з виправленням помилок, допущених в попередніх звітних періодах (р. 10.1 + р. 10.2)	-	-	-
10.1	Донараховано єдиного внеску на суми допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з виправленням помилок, допущених в попередніх звітних періодах	-	-	-
10.2	Додатково утримано єдиного внеску за попередні звітні періоди (2%)	-	-	-
11	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 розділу VI Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 11.1)	-	-	-
11.1	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 розділу VI Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті в розрізі місяців звітного кварталу	-	-	-
12	Зменшено єдиного внеску на суми допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з виправленням помилок, допущеної в попередніх звітних періодах (р. 12.1 + р. 12.2)	-	-	-
12.1	Зменшено єдиного внеску на суми допомоги жінкам військовослужбовцям у зв'язку з виправленням помилок, допущеної в попередніх звітних періодах (22 %, 33,2 %, у т. ч. виходячи з розміру мінімальної заробітної плати)	-	-	-
12.2	Зменшено суму утримань за попередні звітні періоди (2%)	-	-	-
13	Загальна сума єдиного внеску з сум грошового забезпечення, що підлягає сплаті (р. 5 + р. 6 - р. 8)	-	-	-
14	Загальна сума єдиного внеску з сум грошового забезпечення, що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 13)	-	-	-
15	Загальна сума єдиного внеску з сум у зв'язку з вагітністю та пологами, що підлягає сплаті (р. 9 + р. 10 - р. 12)	-	-	-
16	Загальна сума єдиного внеску сум у зв'язку з вагітністю та пологами, що підлягає сплаті за звітний квартал, усього (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 15)	-	-	-

III. Нарахування грошового забезпечення та єдиного внеску за патронатних вихователів, батьків – вихователів та прийомних батьків в розрізі місяців звітного кварталу		1	2	3
1	Сума грошового забезпечення відповідно до законодавства, на яку нараховується єдиний внесок	-	-	-
2	Сума нарахованого єдиного внеску для патронатних вихователів, батьків - вихователів та прийомних батьків на суми грошового забезпечення відповідно до законодавства:	-	-	-
3	Донараховано єдиний внесок у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах	-	-	-
4	Зменшено суму єдиного внеску у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх звітних періодах	-	-	-
5	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 розділу VI Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 5.1)	-	-	-
5.1	Сума пені, яка нарахована платником єдиного внеску самостійно відповідно до частини другої статті 25 розділу VI Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" що підлягає сплаті в розрізі місяців звітного кварталу	-	-	-
6	Сума єдиного внеску, що підлягає сплаті (р. 2 + р. 3 - р. 4)	-	-	-

Рисунок Д.3 – Податковий розрахунок (об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ та ВЗ)

Джерело: витяг з податкової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

7	Загальна сума єдиного внеску, що підлягає сплаті за звітний квартал (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 6) Доповнення до податкового Розрахунку (заповнюється і подається відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Податкового кодексу України) на _____ - арк.	-
---	---	---

№ з/п	Зміст доповнення
1	-

Дата подання 17.10.2023

Наведена інформація є повною і достатньою

Керівник (уповноважена особа) / фізична особа (законний представник)

3313408051
(Ресстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта⁷)

(підпис)

БІСЬКИЙ

Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку)

2264311343
(Ресстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта⁷)

М. П. (за наявності)

(підпис)

АБІСЬКА

¹ Розрахунок, який подається за звітний (податковий) період першим (пункт 1 розділу III Порядку заповнення та подання податковими агентами розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного податку, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2015 року за № 111/26550 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15 грудня 2020 року № 773) (далі – Порядок).

² Розрахунок, який подається наступним за звітний (податковий) період до закінчення граничного строку подання з даними про уточнення в сумах нарахованого податку на доходи фізичних осіб, військового збору, єдиного внеску та/або реквізитах.

³ Розрахунок, який подається після закінчення граничного строку подання для відповідного звітного (податкового) періоду з даними про уточнення в сумах нарахованого податку на доходи фізичних осіб, військового збору, єдиного внеску та/або реквізитах.

⁴ Розрахунок, який подається платником єдиного внеску з типом "Звітний" у додатках якого наявна інформація щодо призначення пенсії застрахованим особам або матеріального забезпечення, страхових виплат.

⁵ Вказується звітний (податковий) період, за який подається Розрахунок з типом "Звітний" ("Звітний новий"), або звітний (податковий) період, що уточнюється, для Розрахунку з типом "Уточнюючий" та обов'язково зазначається номер Розрахунку (в хронологічному порядку незалежно від типу Розрахунку), що подається за звітний (податковий) період.

⁶ Платник - податковий агент та платник єдиного внеску.

⁷ Зазначається код за ЄДРПОУ платника або ресстраційний (обліковий) номер платника податків, який присвоюється контролюючими органами, або ресстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи.

⁸ Серію (за наявності) та номер паспорта зазначають фізичні особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті.

⁹ Зазначається код за ЄДРПОУ ліквідованого платника єдиного внеску у разі подання правонаступником Розрахунку з типом Уточнюючий" за осіб, що перебували у трудових відносинах чи відносинах цивільно-правового характеру з платником єдиного внеску, який ліквідований.

¹⁰ Код філії (заповнюється у разі подання платником єдиного внеску відомостей про філію при поданні розрахунку з типом "Уточнюючий").

¹¹ Заповнюється роботодавцями - платниками єдиного податку, які обрали спрощену систему оподаткування - фізичними особами - підприємцями, які належать до другої та третьої груп платників єдиного податку, а також юридичними особами, які належать до третьої групи платників єдиного податку за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України, які не отримували доходи у вигляді грошового забезпечення, у період мобілізації, визначений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року N 69/2022 "Про загальну мобілізацію", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про загальну мобілізацію".

Заповнюється службовими особами контролюючого органу Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "_____" _____ 20____ року Службова особа контролюючого органу (власне ім'я та прізвище)
--

Рисунок Д.4 – Податковий розрахунок (об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ та ВЗ)

Джерело: витяг з податкової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Відмітка про отримання
(штамп контролюючого органу)

Додаток 4 ДФ
до Податкового розрахунку сум доходу,
нарахованого (сплаченого) на користь платників
податків - фізичних осіб,
і сум утриманого з них податку, а також сум
нарахованого єдиного внеску (Д4)
(пункт 4 розділу IV)

01	Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору										011	Звітний	X
											012	Звітний новий	
											013	Уточнюючий	
02	Звітний (податковий) період	2	0	2	3		3		1		1		1
		(рік)				(квартал)		(номер місяця в кварталі)		(номер Розрахунку)		(номер додатку до Розрахунку)	
	Податковий агент	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОФЕСІЙНІ ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ"											
(повне найменування юридичної особи чи прізвище, ім'я та по батькові самозайнятої фізичної особи)													
031	Податковий номер ¹ або серія (за наявності) та номер паспорта платника податків ²	3	9	2	0	5	3	2	4				
032	UA 8 0 0 0 0 0 0 8 5 6 4 7 3	Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад за місцезнаходженням податкового агента або відокремленого підрозділу, якщо Розрахунок подається за відокремлений підрозділ											
04	Працювало за трудовими договорами (контрактами) (ознака 101)												8
05	Працювало за цивільно-правовими договорами (ознака 102)												

грн коп.

Розділ I. Персоніфіковані дані про суми нарахованого (виплаченого) на користь фізичних осіб доходу та нарахованих (перерахованих) до бюджету податку на доходи фізичних осіб та військового збору												
№ з/п	Ресстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта ²	Сума доходу		Сума податку на доходи фізичних осіб		Сума військового збору		Ознака доходу	Дата		Ознака подат. соц. пільги	Ознака (0, 1)
		нарахованого	виплаченого	нарахованого	перерахованого	нараховано	перераховано		прийняття на роботу (дд.мм.рррр)	звільнення з роботи (дд.мм.рррр)		
		3а	3	4а	4	5а	5		7	8	9	10
1	2	3а	3	4а	4	5а	5	6	7	8	9	10
1	3446202901	8 800,00	8 800,00	1 584,00	1 584,00	132,00	132,00	101			-	
2	4783311366	25 386,50	25 386,50	4 569,57	4 569,57	380,80	380,80	101			-	
3	3079013421	8 800,00	8 800,00	1 584,00	1 584,00	132,00	132,00	101			-	
4	2125919009	3 993,25	3 993,25	718,79	718,79	59,90	59,90	101			-	
5	3649865456	15 486,50	15 486,50	2 787,57	2 787,57	232,30	232,30	101			-	
6	2659903810	19 886,50	19 886,50	3 579,57	3 579,57	298,30	298,30	101			-	
7	3161213375	8 800,00	8 800,00	1 584,00	1 584,00	132,00	132,00	101			-	
8	3589908761	13 486,50	13 486,50	2 427,57	2 427,57	202,30	202,30	101			-	
Всього		x	104 639,25	104 639,25	18 835,06	18 835,06	1569,59	x	x	x	x	x

Розділ II. Зведені дані про оподаткування процентів, вигащів (призів) у лотерею							грн коп.
Показник	Загальна сума доходу		Загальна сума податку на доходи фізичних осіб		Загальна сума військового збору		
	нарахованого	виплаченого	нарахованого	перерахованого	нарахованого	перераховано	
Оподаткування процентів		x					
Оподаткування процентів - виключення ³		x					
Оподаткування вигащів (призів) у лотерею							
Оподаткування вигащів (призів) у лотерею - виключення ⁴							
Військовий збір ⁵							
Військовий збір - виключення ⁶							

Кількість рядків (розділ I) 8

Кількість фізичних осіб (розділ I) 8

Кількість сторінок 2

Дата подання 1 7 . 1 0 . 2 0 2 3

Наведена інформація є повною і достовірною.

Рисунок Д.5 – Податковий розрахунок (об'єднана звітність з ПДФО, ЄСВ та ВЗ)

Джерело: витяг з податкової звітності ТОВ «Професійні облікові системи»

Ім'я користувача: Податкового менеджменту та фінансового монітори...	ID перевірки: 1015965232
Дата перевірки: 04.12.2023 09:13:28 EET	Тип перевірки: Doc vs Internet + Library
Дата звіту: 04.12.2023 09:19:36 EET	ID користувача: 100005754

Назва документа: Радчення О.М. Облік та оподаткування виплат працівникам в безпеці бізнесу
Кількість сторінок: 73 Кількість слів: 16517 Кількість символів: 124442 Розмір файлу: 336.10 KB ID файлу: 1015643888

14.8% Схожість

Найбільша схожість: 1.72% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1006194224)

12.7% Джерела з Інтернету	536	Сторінка 75
12.7% Джерела з Бібліотеки	382	Сторінка 87

0.05% Цитат

Цитати	2	Сторінка 88
--------	---	-------------

Не знайдено жодних посилань

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи	3
------------------	---

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів

**VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

11 травня 2023 року

**КН
ЕЧ** **КИЇВ**
2023

З М І С Т

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ЗА НАПРЯМАМИ

Розділ 1. Актуальні проблеми розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку та звітності

<i>Арполенко Л.О.</i>	Особливості обліку інвентаризації активів підприємства та контролю розрахунків за відшкодування завданих збитків.	8
<i>Барковець І.Ю.</i>	Напрями удосконалення обліку виробничих запасів підприємства.	10
<i>Бездушний В.І.</i>	Особливості методології складання консолідованої фінансової звітності.	12
<i>Беренич М.М.</i>	Проблеми організації обліку запасів на підприємстві.	15
<i>Білик К.Ю.</i>	Кредити банків в іноземній валюті та їх облік.	17
<i>Блаженко Є.О.</i>	Особливості облікової політики підприємства щодо основних засобів.	19
<i>Блінська Д.С.</i>	Основні проблеми обліку реалізації готової продукції.	21
<i>Бухарінова І.А.</i>	Сучасні тенденції автоматизації обліку основних засобів.	23
<i>Гаврилюк Х.К.</i>	Проблеми впровадження автоматизованих інформаційних систем у процеси бухгалтерського обліку.	25
<i>Гайдук А.Р.</i>	Ноу-хау: сутність та облікове забезпечення.	28
<i>Гірча Н.А.</i>	Організація обліку витрат на різних об'єктах будівництва.	30
<i>Гончарук А.С.</i>	Значення бухгалтерського обліку власного капіталу приватного акціонерного товариства в сучасних умовах економіки.	33
<i>Гребенюк А.Г.</i>	Особливості обліку оплати праці в умовах воєнного стану.	35
<i>Грицюк І.Г.</i>	Особливості обліку електронних грошей.	37
<i>Гурняк А.О.</i>	Актуальні питання амортизації необоротних активів підприємства.	39
<i>Денисенко Т.С.</i>	Порівняльний аналіз складання фінансових звітів за різними стандартами: ЗПБО США (US GAAP) та МСФЗ (IFRS).	41
<i>Єлькін В.О.</i>	Стан та проблематика податкового механізму акцизного податку.	44
<i>Канельська А.В.</i>	Фінансові результати діяльності підприємств: їх стан та чинники впливу при воєнному стані.	46
<i>Клігунова А.А.</i>	Порядок створення та обліку резерву сумнівних боргів як елемент облікової політики підприємства.	48
<i>Князєва О.О.</i>	Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінювання ефективності роботи працівників підприємства.	51
<i>Коряк А.С.</i>	Функції бухгалтерського обліку: сутність та вимоги.	53
<i>Костенко А.С.</i>	Проблеми визнання, оцінки та обліку дебіторської заборгованості.	55
<i>Кравченко Б.О.</i>	Бухгалтерсько-правовий аспект торгівлі в інтернет-магазині.	57
<i>Кривенко Т.С.</i>	Особливості формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств.	60
<i>Лавриненко Ю.С.</i>	Штучний інтелект: особливості впровадження в практику інформаційного забезпечення управління.	62
<i>Лях А.С.</i>	Нематеріальні активи: економічна сутність та класифікація.	65
<i>Макаревська В.В.</i>	Особливості обліку основних засобів в умовах воєнного стану.	67
<i>Містюк М.О.</i>	Підходи щодо відображення інформації про працю та її оплату	69

	в обліковій політиці підприємства.	
<i>Петренко О.М.</i>	Удосконалення організації обліку використання транспортних засобів на підприємстві	71
<i>Прохоренко І.І.</i>	Визнання доходів і витрат основної діяльності підприємства, особливості їх відображення в обліку	74
<i>Свиридюк А.В.</i>	Порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг як елемент облікової політики підприємства.	76
<i>Священко К.В.</i>	Облік відшкодування завданих збитків в умовах воєнного часу.	78
<i>Сергеев А.М.</i>	Актуальні проблеми бухгалтерського обліку та звітності в часи активного розвитку світової економіки.	80
<i>Солуян Т.Г.</i>	Проблеми організації обліку поточних фінансових інвестицій на підприємстві.	82
<i>Стародуб І.П.</i>	Система обліку запасів підприємства та шляхи її удосконалення.	84
<i>Стріляна Я.О.</i>	Особливості обліку грошових коштів зарахованих через POS-термінал.	86
<i>Чала К.Г.</i>	Вдосконалення НП(С)БО 14 «Оренда» на основі вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.	87

Розділ 2. Бізнес-консалтинг та аутсорсинг в бухгалтерському обліку

<i>Дорошенко А.В.</i>	Ефективне використання послуг бізнес-консалтингу та аутсорсингу для оптимізації бухгалтерського обліку в малих та середніх підприємствах.	90
<i>Козуб О.Ю.</i>	Застосування бухгалтерського аутсорсингу в контексті HR-технологій.	92
<i>Корнієнко Р.Я.</i>	Аутсорсинг в бухгалтерському обліку.	94
<i>Юсюк А.М.</i>	Вплив аутсорсингу бухгалтерського обліку на фінансову діяльність та результативність підприємств.	96

Розділ 3. Системи і методи управлінського обліку та фінансового менеджменту

<i>Буз А.О.</i>	Перспективи координації екологічного та стратегічного управлінського обліку.	99
<i>Бузевич Г.І.</i>	Нормування адміністративних витрат в управлінському обліку.	103
<i>Котвіцька М.В.</i>	Проблеми калькулювання собівартості готової продукції.	105
<i>Матковська А.С.</i>	Удосконалення аналітичної складової управлінського обліку основних засобів в науково-виробничих центрах стандартизації, метрології та сертифікації України.	107
<i>Скосирєва М.А.</i>	Проблеми управління власним капіталом.	109
<i>Слободян Т.А.</i>	Методи управлінського обліку та їх характеристика.	112

Розділ 4. Податковий менеджмент та фінансовий моніторинг в управлінні державою і підприємством

<i>Аксюк А.О.</i>	Дотримання умов надання тарифних преференцій при митному оформленні.	114
<i>Валькова Ю.Г.</i>	Податковий менеджмент податку на прибуток.	116
<i>Діденко І.В.</i>	Вплив виробничих запасів як невід'ємного елементу облікової політики на податкове навантаження підприємства.	118
<i>Hordiienko D.O.</i>	Analysis and optimization of the tax burden on the payroll fund.	121

<i>Грабовська М.В.</i>	Вплив запасів на податкове навантаження агропідприємства.	123
<i>Ковальова А.В.</i>	Амортизація основних засобів як інструмент впливу на величину податку на прибуток підприємств.	126
<i>Круглий В.В.</i>	Особливості оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб.	128
<i>Kutsopatra B.S.</i>	Taxation of agricultural producers: current state and prospects of development.	130
<i>Луговець Б.В.</i>	Податкові ініціативи Естонії та перспективи їх впровадження в Україні.	132
<i>Radchenia O.M.</i>	Shadow payments to employees: reasons for existence and ways of counteraction.	135
<i>Степанишина Ю.О.</i>	Розрахунки з постачальниками та підрядниками: особливості обліку та оподаткування.	137
<i>Тимошенко К.А.</i>	Досвід податкового стимулювання галузі відновлювальної енергетики у світі та перспективи його запровадження в Україні	139
<i>Usenko P.O.</i>	Tax burden and its impact on the performance of small business entities.	141

Розділ 5. Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в державному та фінансовому секторах

<i>Анісімова А.В.</i>	Облік витрат, як елемент облікової політики.	144
<i>Беженар А.Ю.</i>	Земельні ділянки як важливий об'єкт обліку необоротних активів суб'єктів державного сектора.	146
<i>Глухманюк І.Г.</i>	Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку, як елемент управління підприємством.	148
<i>Гонтар М.С.</i>	Особливості розрахунків грошового забезпечення військовослужбовців.	151
<i>Датій С. О.</i>	Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в державному секторі	153
<i>Недбайло І. І.</i>	Особливості організації бухгалтерського обліку в державному секторі в умовах воєнного стану.	155
<i>Рудачева О.С.</i>	Аналіз та оцінка системи обліку статутного капіталу на підприємстві ТОВ «МАНІФОЮ»: проблеми та перспективи розвитку.	157
<i>Чумак А. В.</i>	Особливості обліку фінансових активів розпорядників бюджетних коштів.	158
<i>Яроцька К. М.</i>	Застосування інформаційних технологій при веденні бухгалтерського обліку в державному секторі.	161

Розділ 6. Бізнес-аналіз в управлінні підприємствами: теорія та практика

<i>Бочуля А.В.</i>	Бізнес-аналіз: поняття та особливості застосування.	163
<i>Пеліхова Н.С.</i>	Статистичні методи оцінювання бізнес-середовища організації.	165
<i>Савченко Д.О.</i>	Оцінка справедливої вартості заарештованих активів.	167
<i>Скрипник М.І.</i>	Особливості аналізу витрат діяльності в системі управління підприємством.	169
<i>Федак Д.Г.</i>	Використання інструментів бізнес-аналізу для прогнозування фінансових результатів.	171
<i>Чумак О.В.</i>	Методи бізнес-аналізу в управлінні виробництвом та постачанням товарів та послуг.	174

Розділ 7. Стан і сучасні тенденції розвитку теорії та практики аудиту

<i>Басок А.М.</i>	Особливості внутрішнього аудиту звіту про управління.	176
<i>Берегова А.С.</i>	Внутрішній контроль розрахунків з постачальниками і підрядниками в умовах цифрової економіки.	178
<i>Білоус В.М.</i>	Методика аудиту власного капіталу сучасного підприємства.	180
<i>Босак І.Л.</i>	Поточний стан та розвиток державного аудиту в Україні.	182
<i>Бубело А.О.</i>	Формування думки аудитора щодо дотримання безперервності діяльності клієнта.	184
<i>Вітер В.А.</i>	Роль і завдання аудиту основних засобів підприємства в умовах воєнного часу.	186
<i>Кирилюк Н.О.</i>	Особливості організації диджитал аудиту власного капіталу підприємства.	188
<i>Коба Т.О.</i>	Особливості використання в аудиті спеціалізованого програмного забезпечення CaseWare.	190
<i>Колодяжна Є.Ю.</i>	Якість аудиту в умовах воєнного стану.	192
<i>Крігер Ю.Ю.</i>	Етапи проведення аудиту ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств.	194
<i>Кучеренко А.О.</i>	Стан і перспективи розвитку аудиту в Україні.	196
<i>Лагно Є.О.</i>	Сучасні тенденції розвитку аудиту оплати праці.	198
<i>Марку А.Г.</i>	Внутрішній аудит у воєнний час.	200
<i>Мельничук Н.А.</i>	Напрямки розвитку аудиту в Україні.	202
<i>Олійник А.В.</i>	Документальні підтвердження при аудиті пошкоджень та руйнувань основних засобів підприємств унаслідок бойових дій.	204
<i>Омеляненко К.В.</i>	Сучасний стан і тенденції розвитку аудиту готової продукції.	207
<i>Піскун К.М.</i>	Проблематика аудиту розрахунків з органами соціального страхування.	209
<i>Рак Є.Г.</i>	Корпоративне управління та роль аудитора у забезпеченні економічної безпеки підприємства.	211
<i>Рябокін О.В.</i>	Особливості аудиту цифрового маркетингу як сучасного інструменту в бізнесі.	213
<i>Тарасюк Д.І.</i>	Тенденції розвитку інформаційного забезпечення аудиту виробничих запасів підприємств.	215
<i>Темченко О.П.</i>	Визначення рівня суттєвості в аудиті.	217
<i>Чепело О.А.</i>	Застосування хмарних технологій у аудиті фінансової звітності: можливості та виклики.	219
<i>Шакун Я.О.</i>	Хмарні технології в аудиті: перспективи застосування в Україні.	222
<i>Штукін О.М.</i>	Роль управлінського обліку та внутрішнього аудиту доходів і витрат у забезпеченні ефективного функціонування закладів громадського харчування в Україні в умовах воєнного стану.	224

Розділ 8. Розвиток інформаційних систем обліку, аналізу та аудиту в контексті стратегії Україна-2030Е

<i>Антоненко Л.І.</i>	Ризики впровадження цифрових технологій в обліку та контролі.	227
<i>Бирук Д.А.</i>	Штучний інтелект в бухгалтерському обліку.	229
<i>Бойко О.В.</i>	Використання блокчейн технологій в обліку запасів.	231
<i>Бондаренко М.В.</i>	Особливості інформаційних технологій, застосовуваних для автоматизації обліку поточної дебіторської заборгованості.	233
<i>Буберенко А.Ю., Чевільча Р.Р.</i>	Рівні, переваги та ризики цифровізації економіки.	235
<i>Воловик Д.М.</i>	Основні переваги та недоліки використання комп'ютерних технологій в обліку розрахунків за виплатами працівникам.	237

<i>Галюк М.К.</i>	Проблеми обліку основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних та шляхи їх вирішення.	240
<i>Глухенький С.Є.</i>	Застосування диджитал-технологій в обліку й аудиті витрат підприємства.	242
<i>Довбня І.С.</i>	Застосування «хмарних» технологій як сучасного інструменту в сфері бухгалтерського обліку.	244
<i>Івахненко Д.А.</i>	Застосування штучного інтелекту в аудиті в контексті стратегії Україна-2030Е.	246
<i>Кивенко С.В.</i>	Інформаційні технології у бізнес-аналізі.	248
<i>Ковбасенко А.</i>	Сучасні прикладні програмні рішення та їх функціональні можливості застосування в обліку основних засобів.	250
<i>Ковриженко А.О.</i>	Особливості інвентаризації матеріальних цінностей та відображення її результатів в обліку з використанням цифрових технологій.	252
<i>Крижановська Р.А.</i>	Особливості обліку грошових коштів в умовах використання цифрових технологій.	255
<i>Парфененко О.О.</i>	Цифрова трансформація бізнесу в Україні: виклики та перспективи для інформаційних систем обліку, аудиту та електронної звітності.	257
<i>Пекун В.В.</i>	Особливості обліку фонду оплати праці у бюджетних установах із використанням комп'ютерної обробки даних.	259
<i>Поливяна В.В.</i>	Сучасні тенденції розвитку теорії та практики обліку і аудиту: цифровий виклик.	260
<i>Приходько В.М.</i>	Місце облікової політики в управлінні запасами на підприємстві з використанням цифрових технологій.	264
<i>Прокопець О.П.</i>	Основні переваги та недоліки обліку фінансових результатів із використанням комп'ютерної обробки даних на підприємствах, установах, організаціях.	266
<i>Рагуля А. В.</i>	Стан і сучасні тенденції розвитку теорії та практики фінансової звітності в умовах цифрових технологій.	268
<i>Рагуліна А.О.</i>	Можливості BAS Agro для сільськогосподарського обліку.	270
<i>Селютін Є.Р.</i>	Організація первинного обліку та документування із використанням сучасних інформаційних технологій в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України.	272
<i>Сімон В.В.</i>	Особливості складання фінансової звітності підприємства з використанням комп'ютерної обробки даних.	274
<i>Соснюк А.В.</i>	Шляхи вдосконалення обліку фінансової звітності підприємства в умовах диджиталізації.	276
<i>Сухай Т.І.</i>	Основні засоби підприємства: особливості автоматизованого аналізу ефективності їх використання.	277
<i>Цепух М.М.</i>	Бізнес-аналіз як інструмент управління підприємством в умовах цифрової трансформації.	279
<i>Чакун А.С., Григор'єва С.В.</i>	Особливості бухгалтерії в хмарах.	281
<i>Шишка М.С.</i>	Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку підприємства.	284
<i>Шуневич А.В., Науменко І.В.</i>	Від традиційного до інноваційного: розвиток інформаційних систем обліку, аналізу та аудиту в контексті реалізації стратегії Україна-2030Е.	286
<i>Янушкевич Д.В.</i>	Удосконалення обліку доходів підприємства в умовах застосування комп'ютерних технологій.	288

Radchenia O.M.,
student of Accounting and Tax Management Faculty, 5th-year,
specialty 071 «Accounting and Taxation»,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,
Scientific supervisor – Kryshchuk I.I. – DSc in Economics,
Professor of the Department of Tax Management and Financial Monitoring

SHADOW PAYMENTS TO EMPLOYEES: REASONS FOR EXISTENCE AND WAYS OF COUNTERACTION

The main source of personal income is remuneration for work performed in the form of wages, payment of which "in an envelope" (in case of informal employment) deprives employees of the right to state payments in the future and is a gross violation of constitutional norms. The consequence of the payment of wages "in an envelope" is also a decrease in revenues to the state budget, which in turn causes the emergence of a number of factors that impedes the development of national economy and affects the social standard of living in the country [2]. Mentioned issues confirm the relevance of consideration of the problem devoted to personal income taxation.

According to the calculations of the Ministry of Economy, the level of the shadow economy in January-September 2021 amounted to 31 % of the official gross domestic product (GDP) of Ukraine. This is 1 % more than in 2020 (30 %). In case of informal settlements with employees, a business entity can save at least 20 % of the payroll, and this is already the money lost by the state budget [4].

Illegal employment and informal wages distort the tax system, have a significant impact on the level of investment attractiveness and manageability of the economy, complicate state expenditures on social obligations [1]. Among the factors affecting business entities that do not formalize labor relations with hired personnel in accordance with the law, which leads to minimization of tax revenues from wages, there is a lack of business confidence in the state, imperfect legislative support, a significant level of bureaucratization, inefficient tax administration [3]. Considering these factors, one can name next ways to counteract the shadow wages:

1) to increase the confidence of business entities in state tax structures by separating oligarchs from state policy, developing a simplified system for administering tax revenues, creating equal conditions for entrepreneurial activity for all business entities. These measures will increase efficiency and ensure transparency of tax administration, which in turn will reduce tax evasion. Of course, the above-described reform is a long-term process;

2) it is necessary to carry out anti-corruption reform, which can be implemented through numerous measures. The main attention should be paid to legislative support and institutional reform of systems of specialized measures for the prevention of corruption, as well as control and punishment for actions related to corruption;

3) the development of more transparent and progressive new information systems in the state apparatus will significantly reduce the level of corruption in state structures;

4) implementation of tax reform, which will ensure an increase in the role of electronic systems in tax administration, as it will reduce physical contact between tax officials and taxpayers and strengthen transparency of tax control. It is also advisable to reduce the tax burden and reduce the number of mandatory payments of tax benefits, which will help ensure equal conditions for all taxpayers, and this, in turn, will significantly reduce the incentive to reduce the cases of minimization of tax liabilities;

5) in order to counteract informal employment, it is necessary to reform the pension system. Because, under the current system, contributions to the Pension Fund are quite high, and pension provision is rather unsatisfactory. Also, the main reason for this is that the national pension system is based on Soviet principles, which makes it ineffective, and as a result – high budget expenditures to permanently cover the Pension Fund deficit, low pensions for most pensioners and high only for some categories of pensioners;

6) it is important for business to increase the application of administrative measures, such as strengthening administrative responsibility for the lack of formalization of labor relations with employees and tax evasion;

7) it may be expedient for employees to redistribute the tax burden between employer and employee, which will lead to a reduction in the tax burden. This can be implemented only if the rates of personal income tax and SSC are changed by the state, while the business entity simultaneously increases the official average wage;

8) the main problem in the legislative sphere is the unpredictable and high frequency of changes in tax legislation [5]. Therefore, at the legislative level, there should be strict compliance with the provisions and norms of tax legislation, as well as a more effective analysis of draft amendments will reduce the risks of economic activity and improve tax planning of the budget of business entities.

De-shadowing of the labor market in Ukraine requires the creation of necessary conditions through a number of ways of counteraction proposed above, which are based on strengthening the trust of business entities in state structures, reducing corruption and increasing the transparency and impartiality of the tax payment administration system. The proposed ways of counteraction can ensure the economic development of the country and significantly reduce the indicators of the shadow economy.

References

1. Гук Н.А. Зростання видової різноманітності форм зайнятості за пріоритетними напрямками суспільного розвитку. Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. Вип. 1. С. 347–353.

2. Онанченко В.С., Зливко С.В. Щодо адміністративно-правових заходів протидії тіньовій зайнятості в Україні. Актуальні проблеми розвитку територіальних громад. 2019. С. 259–263.

3. Пиварникова І.Ю. Тіньова економіка України: причини, обсяги та шляхи їх зменшення / І.Ю. Пиварникова // Держава і регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2010. – №2. – С. 163–167.

4. Тютюнник І.В., Антонюк Н.А. і Котенко Н.В. Тіньова зайнятість населення: форми прояву та наслідки для економіки країни. Економічний вісник запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип.6. С. 259–263.

5. Шаульська Л., Якимова Н. Проблема тіньової зайнятості в контексті структурних трансформацій ринку праці. Економічні науки. 2017. № 2(148). С. 28–35.